ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يوميّة سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا درويشيان

1500 Լ.Ո. 7ԼԿ ՏԱՐԻ, ՅԻՒՐ 270 (19839) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 27 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1998 10 ԷՋ

Chute de Neige
Chute de Prix...
tapirama
Les Tapis du Monde
Jusqu'à 50%
.Echelonnement du paiement sur 10 mois sans intérêt
.Ouvert les Dimanches 1/2 journée

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՁԵՆՔԵՐՈՒ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Քիմիական զէնքերու գործածութեան դէմ կնքուած համաձայնագիրին կիրարկումին հսկող միջազգային գործակալութիւնը երկուշաբթի օր յայտնեց, թէ պատրաստ է մէկ ամիսէն Ռուսիոյ մէջ քննութիւններու սկսելու:

Ռուսիա Նոյեմբերին վաւերացուցած է 8 ամսուան համաձայնագիրը: Յարդ 106 երկիրներ կնքած են զայն, իսկ ասոնցմէ 62ը տակաւին չէ վաւերացուցած վաւերաթուղթը:

Chute de Neige
Chute de Prix...
tapirama
Les Tapis du Monde
Jusqu'à 50%
.Echelonnement du paiement sur 10 mois sans intérêt
.Ouvert les Dimanches 1/2 journée

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՑ Չ ՄԻԼԻԱՌ ՏՈԼԱՐ ԱՐԺՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵԼՈՒ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

Խորհրդարանը երկկուրդ նիստեր գումարեց երկուշաբթի, որոնց ընթացքին սկսաւ 1998ի պետական պիւտճէին նախագիծի կատաւ կատ քննարկման եւ քուէարկութեան:

Օրինագիծի թիւ 6 յօդուածը, որ կառավարութեան կ'արտօնէ օտար դրամանիշով պարտատոմսեր հրապարակել երկու միլիառ տոլար արժողութեամբ, խիստ քննադատութիւններով հանդերձ վաւերացուեցաւ: Թիւ 9 յուլիսին կողքին, թիւ 6 յօդուածը պիւտճէին ամէնէն աւելի բանավէճի նիւթ դարձած կը անցեալ շաբաթներուն եւ կը հանդիսանայ հիմնաքարը կառավարութեան տնտեսական քաղաքականութեան:

Խորհրդարանի երկուսան առաջին նիստը գումարուեցաւ առաւօտեան եւ տեւեց մինչեւ կէսգիշեր տասը երեք: Այս նիստին ընթացքին վաւերացուեցան 1998ի պետական հաշուեկշիռի նախատեսութիւնը եւ պետական ծախսերը: Վաւերացուեցան նաեւ օրինագիծի առաջին, երկրորդ, հինգերորդ եւ վեցերորդ յօդուածները:

Նչենք, որ վեցերորդ յօդուածին հիմամբ, կառավարութեան կ'արտօնուի հրապարակել օտար դրամանիշով պետական գանձարկղի պարտատոմսեր՝ երկու միլիառ արժողութեամբ: Այս յօդուածը վաւերացուեցաւ, երբ որ եզրուեցաւ գայն բարեփոխելու Նախկին վարչապետ Հրսի առաջարկը: Հրսի առաջարկով յօդուածին վրայ աւելցաւ հետեւեալը. «պայմանաւ որ կառավարութիւնը տեղեակ պահէ խորհրդարանը պիւտճէական բացէն աւելի մեծ գումարներով պարտատոմսերու հրապարակումի մասին եւ հիմնաւորէ այդ հրապարակումին կարիքը»:

Երեսփոխաններ Հիւսէյն Հիւսէյնի, Պուլթրոս Հարպ, Զահէր Խաթիպ, Նաժահ Ուաքիմ, Սելիմ Հրս եւ ուրիշներ պահանջեցին ջնջել թիւ 6 յօդուածը եւ ներկայացուցին բարեփոխման այլ առաջարկներ, չկրցան քուէարկութեան պահուն մեծամասնութիւն ապահովել: Ընդվրգած երեսփոխաններ ապառնացին դիմել Սահմանադրական Խորհուրդին, բեկանել տալու համար այս յօդուածը:

Քննարկումներուն ընթացքին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի անհրաժեշտ նկատեց, որ կառավարութիւնն ու խորհրդարանը գործակցին իրենց աշխատանքներուն մէջ՝ հաւաստելով, որ կառչած չէ «գեռս քուփոն»ի առաջարկին, եթէ երեսփոխանները կ'ուզեն փոխել այդ յօդուածը: Այնուհանդերձ, քուէարկութեան պատկերը հարցի վճռեց ի նպաստ կառավարութեան առաջարկին:

Թիւ 6 յօդուածին երեք ժամ տեւած քննարկումէն ետք, երեսփոխանները նաեւ վերապարձուցին եկեկտրական ընկերութեան օժանդակելու 100 միլիառ լ. ոսկիի յատկացումը, ասդ 13 միլիառ ոսկի աւելցուցին պետական համալսարանի դասախօսներու գօրակցութեան տնտուկին նախատեսուած գումարներուն:

Ընդդիմադիր երեսփոխաններու առաջարկով, նախագիծի 2րդ, 3րդ եւ 4րդ յօդուածներու քննարկումը յետաձգուեցաւ, որովհետեւ անոնք կ'առնչուին նոր տուրքերու թիւ 9 յուլիսին հետ եւ միասին պէտք է քննարկուին:

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԱՆ ՆԻՍՏԸ

Երկուսան երկրորդ նիստը գումարուեցաւ ժամը 7.40ին, չարունակելու համար 47 յօդուածէ բաղկացած նախագիծը:

Կառավարութիւն-երեսփոխաններ հակադրութեան կարեւոր հարցերէն մէկը հանդիսացաւ թիւ 39 յօդուածը, որ կառավարութեան կ'արտօնէ պետական կալուածները վարձու տալ 50 տարուան համար:

Երեսփոխաններ Զահէր Խաթիպ, Նաժահ Ուաքիմ, Սելիմ Հրս եւ Պուլթրոս Հարպ խիստ քննադատութիւն ուղղեցին թիւ 9 յօդուածին, որ կ'արտօնէ կառավարական հրամանագրերով ծախսել պիւտճէին մէջ չնախատեսուած գումարներ, վճարելու համար պետական պարտքերուն մասնավճարները:

Նախագիծին կցուած ցուցատախտակներէն թիւ 9 ցուցակը, ուր յիշուած են նոր տուրքեր եւ հին տուրքերու յաւելումներ, դարձաւ նիւթ սուր բանավէճերու:

Խորհրդարանը կը տեւ կը քննարկեց նաեւ այլ նախարարութիւններու պիւտճէներ եւ կանոնք վաւերացուց մեծ մասով:

2

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ (PLAN MedNet)
ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ԵՒ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
- Յարմարագոյն գիներ
- Լաւագոյն պայմաններ
- Վճարման դիւրութիւններ
EXPRESS INSURANCE COMPANY
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ PLAN MedNetի ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ
Մանրամասնութեանց համար դիմել՝ 01-250999 թիւին, Ext. 104:
Տորա, Սանթըր Տտէեան, 2րդ յարկ

ՅՈՒՄԱՀԱՐ ՈՒԱՇԻՆԿԹՈՆԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԷՆ

ԱՐԱՖԱԹ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆ ՄԸ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

ԼՈՆՏՈՆ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ).- Պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթ Երկուշաբթի օր հաստատեց, որ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը յառաջխաղացքի մէջ դնելու համար արաբական գերաստիճան մը կը պահանջվ:

Արաֆաթ, որ Լոնտոնի մէջ տեսակցութիւն մը ունեցած էր վարչապետ Թոնի Պլէյրի հետ, ըսաւ, որ գերաստիճանին թուականը տակաւին չէ հաստատուած: Արաֆաթ աւելցուց, որ այս գծով խորհրդակցութիւններ պիտի ունենայ Եգիպտոսի Նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի հետ:

Արաֆաթ յուսախար եղած է Ուաշինկթընի հանդիպումներէն, որովհետեւ նախագահ Պիլ Քլինթըն չկրցաւ կիջուցմ մը ապահովել Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուէն, որ ըստ Արաֆաթի՝ կ'արգելակէ ամբողջ գործընթացը իր յամառ եւ անկիջող կեցուածքով:

Գերաստիճան մը կայացնելու ծրագիրը իրականացնելու համար Արաֆաթ գարդ տեսակցութիւն ունեցած է Այմերիոյ նախագահ Լիամին Զերուալի, Մարոքի Հասան Բ. թագաւորին եւ Մաւրիտանիոյ նախագահ Մաաուիա Ուլտ Թայայի հետ:

Դէտեր, սակայն անհանգիստ կը նկատեն, որ Արաֆաթ կարենայ իրականացնել արաբական լիկայի անդամ 21 երկիրներու գերաստիճանի մը ծրագիրը: Մեկնարաններ կ'ըսեն, որ Նեթանիահու կ'ըսէ, թէ եասէր Արաֆաթի իշխանութիւնը պէտք եղած աշխատանքը չի տանիր երաշխաւորելու համար Իսրայէլի ապահովութիւնը:

Ապահովութեան ուժերը երկու պաղեստինցիները ձերբակալեցին Իսրայէլի հարաւային շրջանին մէջ: Յիշեցնենք, որ արաբները գործողութիւն մը կը ծրագրեն երուսաղէմի մէջ:

Իսրայէլի հանրային ապահովութեան նախարար Աւիկտոր Քահալանի հաստատեց, որ երկու արաբները որոշած էին գործողութիւն մը կատարել Իսրայէլի դէմ: Քահալանի գոհունակութիւն յայտնեց, որ իսրայէլեան ուժերը կրցած են ձիշդ պահուն ձերբակալել պաղեստինցիները, որոնք հարցաքննութեան կ'ենթարկուին:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՈՒԺԵՐԸ ԿԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼԵՆ ԵՐԿՈՒ ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐ՝ ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱՍԿԱԾՈՎ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իսրայէլեան ուժերը կիրակիէն Երկուշաբթի լուսցող գիշերուան ընթացքին ձերբակալեցին երկու պաղեստինցիներ, որոնք Իսրայէլ կ'ուղղուէին յարձակում մը գործադրելու համար, յայտնեցին պաշտօնատարներ եւ ապահովութեան աղբիւրներ:

Պաղեստինեան իշխանութեան պաշտօնատարներէն մէկը ըսաւ, որ ձերբակալութիւնները կը փաստեն, որ Իսրայէլ եւ ՊԱԿ կը գործակցին ապահովութեան հարցերու գծով, հակառակ անոր, որ վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու կ'ըսէ, թէ եասէր Արաֆաթի իշխանութիւնը պէտք եղած աշխատանքը չի տանիր երաշխաւորելու համար Իսրայէլի ապահովութիւնը:

Ապահովութեան ուժերը երկու պաղեստինցիները ձերբակալեցին Իսրայէլի հարաւային շրջանին մէջ: Յիշեցնենք, որ արաբները գործողութիւն մը կը ծրագրեն երուսաղէմի մէջ:

Իսրայէլի հանրային ապահովութեան նախարար Աւիկտոր Քահալանի հաստատեց, որ երկու արաբները որոշած էին գործողութիւն մը կատարել Իսրայէլի դէմ: Քահալանի գոհունակութիւն յայտնեց, որ իսրայէլեան ուժերը կրցած են ձիշդ պահուն ձերբակալել պաղեստինցիները, որոնք հարցաքննութեան կ'ենթարկուին:

Ա. ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ՀԱՄԱՏԱՍԱԾ Է. ՈՐ ԻՆՔ ՀԱՄԱՄԱՏ Է ՓՈՒԼԱՅԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԻՆ

ՌՈՒՍԻԱ ՀԱՄԱՁԱՅՆ Է ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԻՆ ԽԱՂԱՂ ԼՈՒԾՄԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՍՏՐՈԵՒ ՊԱՔՈՒԻ ՄԷՋ

«Ապրպէյճանի եւ Ռուսիոյ միջեւ չյուծուած հարցեր չկան», յայտարարեց Ռուսիոյ դաշնակցային խորհուրդի նախագահ Իգոր Ստրուեւ, Շարաթ օր պաքու տուած իր այցելութեան ընթացքին:

Ի Ստրուեւ յայտնեց, որ Ադրպէյճանի երկիրները Ռուսիա կրնայ չրջանի երկիրներուն յարաբերութիւնները կրկին եւ Ռուսիա կրնայ չրջանի երկիրներուն յարաբերութիւնները բարելաւման գծով ապրեցութիւն ունենայ:

Ադրպէյճանով Ղարաբաղի հարցին, ան ըսաւ, որ Ռուսիա համաձայն է հարցին խաղաղ լուծման եւ Ադրպէյճանի հողային ամբողջականութեան պահպանման:

Ստրուեւ նչեց, որ Հայաստանի նախագահ Լ. Տ. Պետրոսեան իրմէ խնդրած է, որ Ադրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւը իրապեկ պահէ, որ ան վճռակամօրէն կը ցանկայ տապնապի լուծումը ԵԱՀԿ Մինսքի խմբակի համանախագահութեան առաջարկած փուլային տարբերակին հիմամբ: Ե Ստրուեւի համաձայն, կողմերը պէտք չէ մղել արագ որոշումներ որդեգրելու, այլ կարեւորութիւն տալու, որ չինիչ քայլերը հաստատուն: Ան նչեց, որ Հայաստանի եւ Վրաստանի մէջ հաստատուած ռուսական գօրաբաժիններ երբեք չեն օգտագործուիր Ադրպէյճանի կամ որեւէ երրորդ պետութեան դէմ աւելցնելով, որ Ռուսիա իր չահերէն մեկնելով իրաւունք ունի իր գօրքերը հաստատելու հոն, ուր պէտք է:

Ան նչեց, որ Ռուսիոյ եւ ԱՊՀի հետ Անդրկովկասի երկիրներուն միութիւնը անհրաժեշտութիւն մրն է այդ հանրապետութիւններուն համար: Ստրուեւ նչեց, որ երկար ժամանակ Անդրկովկասը մուսպութեան մատնուած էր Ռուսիոյ գործադիր իշխանութեան կողմէ, եւ այդ պատճառով նորանկախ երկիրները տնտեսական լուրջ դժուարութիւններ կը դիմագրաւեն:

ԱԺՄ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ԼԵՒՈՆ ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ

Հայաստանի ներքաղաքական վերջին իրադարձութիւններուն յոյսին տակ, ԱԺՄ վարչութիւնը դումարեց ժողով մը եւ հրապարակեց յայտարարութիւն մը:

Հայաստանի մէջ ընկերային, քաղաքական եւ տնտեսական ծանր իրավիճակին պատասխանատուն նկատելով իշխանութիւնները, ԱԺՄն կը յայտարարէ, որ երկիրը ճգնաժամային վիճակէն դուրս բերելու միակ նախապայմանը նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի հրաժարականն է: Յայտարարութիւնը ստորագրած է Վազգէն Մանուկեան:

ՏԵՄԻՐԷԼ ՊԱՔՈՒ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

Թուրքիոյ եւ Ադրպէյճանի նախագահներ Սուլէյման Տեմիրէլ եւ Հայտար Ալիեւ Փետրուար 11ին Պաքուի մէջ պիտի մշակեն քարիւղի վերարերեալ միացեալ դիրքորոշումը:

Տեմիրէլ Պաքու այցելելէ ետք պիտի մեկնի Թուրքմենիստան եւ Միացեալ Նահանգներ:

Մինչ այդ, Ալիեւ Յունուարի վերջաւորութեան չորսօրեայ այցելութեան համար պիտի մեկնի Ճապոն:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ՍԵՌԳԷՅ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԶՐԿՈՒԵՑ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԻ ՊԱՇՏՕՆԸ

Հայկական արտաքին գործոց նախարար Սէրգէյ Սարգսեան պաշտօնազրկուեցաւ Ամերիկայի պետական քարտուղարի պաշտօնը:

Սարգսեան Ամերիկայի մէջ գտնուելու ընթացքին հանդիպումներ ունեցած է Ամերիկայի պետական քարտուղար Մատլին Ալպրայթի, ազգային անվտանգութեան խորհրդական Սանտի Պըրկըրի եւ ուրիշ պաշտօնատարներու հետ:

Ամերիկայի պետական քարտուղարի պաշտօնը Սարգսեանի վերջին հանդիպումն էր Ամերիկայի պաշտօնատարներուն հետ:

Սարգսեան Ամերիկայի մէջ գտնուելու ընթացքին հանդիպումներ ունեցած է Ամերիկայի պետական քարտուղար Մատլին Ալպրայթի, ազգային անվտանգութեան խորհրդական Սանտի Պըրկըրի եւ ուրիշ պաշտօնատարներու հետ:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՂՀ պեկավարութիւնը դատապարտում է վերջին օրերին Հայաստանում կատարուած յանցագործութիւնները եւ նման միջոցով պետութեան սոցիալ-քաղաքական կեանքը ապակայունացնելու փորձերը:

Տագնապ եւ մտահոգութիւն են ծնում կառավարող կուսակցութեան որոշ անպատասխանատու քաղաքական գործիչների սադրիչ յայտարարութիւնները, որով փորձում են ամէն գնով առկայ փաստերը կապել Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրների կարգաւորման հարցով ԼՂՀ եւ Հայաստանի պեկավարութեան միջեւ տարածայնութիւնների հետ:

Այդ սադրիչ արտայայտութիւնները պառակտում են հայ հասարակութիւնը եւ խթարում ազգային միասնութիւնը, երկու հայկական պետութիւնների իրաւաքաղաքական եւ բարոյական հիմքերը:

ԼՂՀ իշխանութիւնները դատապարտում են ինչպես յանցագործ գործողութիւնները, այնպես էլ քաղաքական շահարկումներն այսօր ստեղծուած ճգնաժամային իրավիճակի համար պատասխանատու պետական գործիչների կոչ են անում պեկավարուել ոչ թէ քինեւոքթուրային (պարագայական), այլ համազգային շահերով, ինչը թոյլ կը տայ կանխել հետագայ ապակայունացումը:

ք. Ստեփանակերտ, 24 Յունուար 1998թ.

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՐՑՈՎ

ՀՅԴ Բիւրոյի, ՀՅԴ Արցախի կեդրոնական կոմիտէի եւ ՀՅԴ Հայաստանի պերագոյն մարմինի ներկայացուցիչներուն միջեւ Յունուար 23ին տեղի ունեցաւ խորհրդակցական հանդիպում մը՝ Արցախի հարցին ներկայ իրավիճակին եւ Հայաստանի ներքաղաքական վերջին իրադարձութիւններուն վերաբերեալ:

Մտահոգութիւն յայտնուեցաւ ՀՀՇ կուսակցութեան վարչութեան եւ անոր դեկավարներու կողմէ վերջին օրերուն արտայայտուած տեսակէտներուն առիթով: Այս միջոցով արհեստականօրէն կը փորձուի Հայաստանի ընկերային-տնտեսական հարցերը եւ տեղի ունեցած վերջին ահարեկչութիւնները կապել Արցախի հարցին՝ փոխանցելով Լեռնային Ղարաբաղի անվտանգութեան եւ հասարակութեան բարոյական մթնոլորտը:

Ընդգծուեցաւ, որ հատուածային մտայնութիւններու հետեւանքով արտայայտուած տեսակէտները կրնան վնասել ապագային չահերուն:

Որոչուեցաւ ուչադրութեամբ հետեւիլ դէպքերու գարգացումին եւ խորհրդակցական ընոյթի հանդիպումներ ունենալ քաղաքական տարբեր չրջանակներու հետ:

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՄԱՄՈՒԼԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՊԵՏԸ ԿԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ ՋՈՒՐԱԲԵԱՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Հայաստանի նախագահին բաներ Լեւոն Ջուրաբեանի վերջին յայտարարութիւնը մեկնարաններով, Լեռնային Ղարաբաղի տեղեկատուութեան եւ մամուլի վարչութեան պետ Ժաննա Կրիկորովայ յայտնեց, որ «անթոյլատրելի կը նկատենք առանց փաստացի հիմնաւորման նման յայտարարութիւններ ընել»:

Ան բսաւ, որ Հայաստանի ներքին հարցերուն խառնուելու հնարաւորութեան մասին «նախագգուչացումը» կրնայ նկատուիլ իրրեւ անպատասխանատու եւ բանբերի պաշտօնական լիազօրութիւններու չրջանակէն դուրս յայտարարութիւն:

Ժ. Կրիկորովայ յայտնեց, որ Լեռնային Ղարաբաղի մէջ կը քննարկուին վերջին ամիսներու իրադարձու

8

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՔՈՉԱՐԵԱՆ Կ'ԱՅՑԵԼԷ ԼՈՌիի ՄԱՐԶԸ

Հայաստանի վարչապետ Ռոպերթ Քոչարեան անցեալ շաբթուան ընթացքին այցելեց Լոռիի մարզ:

Վարչապետը այցելեց արդիւնաբերական կեդրոններ, հիւանդանոցներ եւ դպրոցներ եւ մօտէն ծանօթացաւ Մարզի դիմագրաւած դժուարութիւններուն եւ կարելիութիւններուն: Մարզի դեկավարութեան հետ հանդիպումին ընթացքին Ռ. Քոչարեան նչեց, որ բարեփոխումներ գործադրողները պէտք է ըլլան մարզպետարանները, որոնց համար գործունէութեան ուղեգիծը եւ որոնց համար գործունէութեան ուղեգիծը եւ որոնց համար գործունէութեան ուղեգիծը որոշելու իրաքանչիւր նախարարութեան կողմէ: Մասնաւորաբար կարեւոր նկատելով փոքր եւ միջին առեւտուրի գարգացումը, վարչապետը նչեց, որ կառավարութեան հիմնախնդիրներէն մէկն է այս գծով հարկային համապատասխան օրէնքի մշակումը: Անդրադառնալով երկրաչարժի հետեւանքներուն, ան բսաւ, որ կառավարութիւնը պիտի փորձէ ադէկ գոտիի նկատմամբ յատուկ միջոցներու դիմել՝ օգտագործելով գանազան հիմնադրամներ:

ՍԻՈՆԱԿԱՆ ԼՈՊԻՆ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ՔԼԻՆԹՐԸՆԻ ՎԵՐԱԳՈՒՄԱԾ ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԵԱՆ ԵՏԻՆ

ՅՈՒՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՇԻՆԳՏՈՆԷՆ ՀՂՈՒԹԻՒ

Միացեալ Նահանգներու դեսպանատան գործավար Կրեկ Փերի մերժեց մեկնաբանութիւններ կատարել նախագահ Քլինթընի առեալին գայթակղութիւններուն մասին:

Փերի երէկ այցելեց Պուսթրոս Պալատ, ուր արտաքին գործոց նախարարութեան ընդհանուր տնօրէն Ջաֆէր Հասանի հետ քննարկեց շրջանային իրադարձութիւնները: Հանդիպումէն ետք ամերիկացի դիւանագէտը յայտարարեց, որ Ուաշինկթընի մէջ վերջերս տեղի ունեցած Արաֆաթի ու Նեթանիահուի հետ խորհրդակցութիւնները «արդիւնաւէտ էին եւ նպաստաւոր յառաջ տանելու համար խաղաղութեան գործընթացը»: «Հոն քննարկուեցան բազմաթիւ հիմնական հարցեր» բաւ Փերի:

Յիշեցնենք, որ վարչապետ Հարիրի նախանցեալ օր պգուշացուցած էր, թէ «Ուաշինկթընի մէջ պատահածէն ետք Իսրայէլ աւելի հեղինակաւոր դարձած է եւ պիտի դիմագրաւենք դժուար օրեր»: Հարիրի հաւաստած էր, որ ահռելական *լոպին* կը կանգնի Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթընի առեալին գայթակղութիւններու տագնապին առին եւ կը փորձէ անոր պարտադրել որոշ վիջումներ Իսրայէլի ի նպաստ:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ՎԱՒԵՐԱՅՈՒՅ...

ՆԱՏԱՑՈՒՅՑԵՐ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Աշխատաւորական համապաշնակցութեան անկախ հատուածը երկկ խորհրդարանին աւջեւ կատարեց նստացոյց մը, բողոքելու համար տուրքերու յաւելման դէմ: Նստացոյցին մասնակցեցան երեսփոխաններ Մուսթաֆա Սաաթ, Նաժահ Ուաքիմ, Զահէր Խաթիպ, Իպրահիմ Ամին Սայէտ եւ Ամմար Մուսաուի, ինչպէս նաեւ Հրգպայլայի ու Համայնավար կուսակցութեան ներկայացուցիչներ:

Ներկայ պտնուեցան նաեւ պետական պատկերասփիւռի աշխատաւորներու սենտիքայի ու պետական համալսարանի բագմաթիւ ուսանողներ:

Յուցարարներուն ուղղուած իր խօսքին մէջ, Էլիաս Ապու Ռրգք կոչ ուղղեց դէմ քաւարկելու թիւ 9 յօդուածին, ինչպէս նաեւ արտաքին փոխառութիւններու բնտրանքին:

Երեսփոխան Նաժահ Ուաքիմ իր խօսքին մէջ հաստատեց, որ ժողովրդային նման չարժումմրկ'օգնէ անարդար տուրքերուն դէմ երեսփոխաններու պայքարին: Երեսփոխան Սայէտ վստահեցուց, որ Հրգպայլայի «հաւատարմութիւն՝ դիմադրութեան» պլոքը պիտի չարտոնէ, որ իրաւագուրկ ժողովուրդը աւելի եւս հարստահարուի: Երեսփոխան Մուսթաֆա Սաաթ ոյնուհետեւ յուցարարներուն չարժումը եւ մերժեց տուրքերու յաւելումները: «Տուրքերու կառավարութիւնը աւելի եւս Լիրաններ պիտի խեղդէ պարտքերու տակ», գոչեցաւ Զահէր Խաթիպ, իսկ Ամմար Մուսաուի կոչ ուղղեց բոլոր ուժերուն' կօրավիզ կանգնելու ժողովուրդը սոսկ մատնող քաղաքականութեան դէմ կանգնած աշխատաւորականներուն:

Երեսփոխան Թալալ Մրդրդպի հաւաստեց, որ 1998ի պետական պիւտճէին կարեւորագոյն յատկանիշն է ծախսերու կրճատումը, «որովհետեւ իրաւագուրկ շրջաններու բարգաւաճման ծրագիրներուն ոչ մէկ գումար նախատեսած է, մինչ նման յատկացումներ անհրաժեշտ են պարմանելու այդ շրջաններուն մէկ կուտակուած հարցերը»:

ԲԱԽՏԱԻՈՐՈՒԱՆ

Տէր եւ տիկին
Բաֆֆի եւ Շադիկ
Խի տավերտեանցներ

բախտաւորուած են առջինեկ աղջիկ զաւակով մը՝

ԿԱԼԻ

25 Յունուար, 1998

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԵՏԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԻՆ

Արամ Ա. Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ուրբաթ եւ Շաբաթ, 23-24 Յունուարին, 1998, մասնակցեցաւ Միջին Արեւելքի եկեղեցիներու հոգեւոր պետերու ժողովին, Նիկոսիոյ (Կիպրոս) մէջ: Սոյն ժողովին ներկայ էին նաեւ Սեպուհ եպսկ. Սարգիսեան եւ Շահան Մ. վրդ. Սարգիսեան: Հաւնդիպումին նպատակն էր ընդհանուր գնահատումի ենթարկել եկեղեցիներու ներկայ գոյավիճակը շրջանիս եւ անոնց դէմ յարուցուած հարցերը, կատարել վերլուծում Խորհուրդի Գործադիր Վարչութեան:

Ժողովը յաջորդաբար քննարկեց նետեւեալ հարցերը.

Ա) Քրիստոնեայ համայնքներու կազմակերպ ներկայութիւնը Միջին Արեւելքի երկիրներուն մէջ: Կարեւորութեամբ ընդգծուեցաւ, որ քրիստոնեաներ եկուոր չեն այս շրջանիս ներս, այլ կը պատկանին Միջին Արեւելքի հողին, մշակոյթին ու ընկերութեան: Հետեւաբար, անոնք պէտք է կարենան մնան իրենց արմատներուն, հակառակ գոյութիւն ունեցող դժուարութիւններուն:

Բ) Հակառակ այն իրողութեան, որ քրիստոնեայ համայնքները դարձած են փոքրամասնութիւն Միջին Արեւելքի մէջ, անհրաժեշտ է ոսկայն, որ անոնք իրենց գործօն մասնակցութիւնը բերեն իրենց երկիրներու քաղաքական, ընկերային ու մշակութային կեանքին: Փոքրամասնական իրավիճակը պէտք չէ քրիստոնեաները մղէ լուսանցքայնացման:

Գ) Քրիստոնեայ - իսլամ երկխօսութիւնը եւ գործակցութիւնը նկատուեցաւ իսիտ կենսական. յատկապէս արդարութեան, խաղաղութեան եւ մարդկային իրաւանց բնագաւառներէն ներս:

Դ) Քրիստոնեական միութիւնը որեւէ ժամանակէ աւելի պէտք է իր գործնական արտայայտութիւնը գտնէ եկեղեցիներու կեանքին մէջ: Շեշտեցէ ետք քրիստոնեական միութեան շօշափելի արտայայտութիւն տալու կարիքը. ժողովը յատուկ կոչ ուղղեց եկեղեցիներուն որոնելու գործակցութեան այնպիսի եղանակներ, որոնցմով կարելի ըլլայ միութիւնը դարձնել կենդանի իրականութիւն քրիստոնեայ համայնքներու կեանքին մէջ:

Ե) Նկատի ունենալով Միջին Արեւելքի Եկեղեցիներու Խորհուրդին ներկայացուցած կարեւորութիւնը շրջանիս ներս, ժողովը որոշեց վերակառուցման ու վերադասաւորումի ենթարկել Խորհուրդը իր բոլոր երեսներով: Սոյն աշխատանքը յառաջիկայի պիտի կատարուի Խորհուրդի վարչութեան կողմէ:

Զ) Ժողովի աւարտին նոգեւոր պետերը Հովուական Թուղթ մը ուղղեցին Միջին Արեւելքի քրիստոնեութեան, թելադրելով ամբօրէն կապուած մնալ շրջանիս, եւ քրիստոնեական սէրն ու միութիւնը գործնականացնել իրենց կեանքին մէջ: Յիշուեցան նաեւ Երուսաղէմի, Իրաքի եւ Կիպրոսի գրաւեալ նոդերու հարցերը:

Եկեղեցւոյ նոգեւոր պետերը որոշեցին նուազագոյնը երկու տարին անգամ մը նման նանդիպումներ ունենալ:

ՊԱՍԿԷ ԱՍԱՏԻ ՄԱՀՈՒԱՆ
ՀՐԻ ՏԱՐՊԷԼԻՃԻՆ ԱՒԻԹՈՎ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ - ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԱՅՑԵԼԵՑ ՔԸՐՏԱՀԱ

Կիրակի, 25 Յունուար 1998ին, Լիբանանի Երիտասարդական - Ուսանողական Միութեան կազմակերպութեամբ, լիբանանցի 600 ուսանողներ եւ երիտասարդներ այցելեցին Սուրիոյ Քըրտահա գիւղը, Պասէլ Ասատի մասնական չորրորդ տարելիցին առիթով: Այցելութեան մասնակցեցան ԶՈՄԷՒ եւ ԼԵՄԷՒ ընկերներ: Պատուիրակութիւնը այցելեց Պասէլ Ասատի գերեզմանը, միեչ ոնոր ներկայացուցիչները հաւնդիպումներ ունեցան Սուրիոյ ուսանողական - երիտասարդական միութեան պատասխանատուներու հետ: Այս հաւնդիպումներուն ընթացքին, Լիբանանի եւ Սուրիոյ ներկայացուցիչները խօսեցան երկու երկիրներու երիտասարդական - ուսանողական միութիւններու գործակցութեան անհրաժեշտութեան մասին եւ խոստացան պահել սերտ կապեր՝ աւելի զարգացնելու համար արդէն իսկ գոյութիւն ունեցող միացեալ աշխատանքները:

ՏՕՔԹ. ԱՒԵՏԻՍ ՏԱՊԷՍԵԱՆ
(Վիրաբոյժ - Ապամնեսթոյժ)

Յարգոյ իր յաճախորդներուն կը յայտնէ իր դարմանատան նոր հեռաձայնի թիւը՝ 01-252983:

ՎԱՆԱՅ ՋԱՅՆ — ՎԱՆԱՅ ՋԱՅՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Վանայ Ջայնը կը կատարէ հետեւեալ սպասարկութիւնները.

1.- Ջայներիզներու ձայնագրութիւն՝ հայերէն, արաբերէն, անգլերէն, ֆրանսերէն եւ այլ լեզուներով:

2.- CD ներու վաճառք՝ հայերէն եւ օտար լեզուներով:

3.- Ջայնի սարքաւորում՝ հաւնդեսներու, խրախճանքներու եւ այլ առիթներու համար:

4.- Մաւուցում՝ սպասարկութիւն: Անոնք, որոնք կ'ուզեն հայ կամ օտար գրաւոր թէ բանաւոր մամուլի մէջ ծանուցումներ կամ յայտարարութիւններ կատարել, կրնան դիմել Վանայ Ջայն:

5.- Վանայ Ջայնը կը ստանձնէ նաեւ տպագրական գործեր: Հեռ. 582581, 583025 եւ 03-337025:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԵՀԱՆ ՍՏԱՄՈՒԼ.

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԾԱՅՐԱՅԵՂՈՒԹԻՒՆԸ ՔԱՋԱԼԵՐՈՂ ԱՌԻԹՆԵՐ

Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու նախարարաց խորհուրդին կեկուցում տուաւ նախահ Պիլ Քլինթընի հետ իր ունեցած ցերաստիճանին մասին: Ցստակ է, որ Նեթանիահու կրնայ «ճակատիլ» կառավարութեան ծայրայեղականներուն դէմ: Արդարեւ, ան Իսրայէլ վերադարձաւ առանց որեւէ կիջում կատարելու՝ յատկապէս, որ իր պատկերացուցած ու որդեգրած ծայրայեղական քաղաքականութիւնը յուրջ ընդդիմութիւն չգտաւ ամերիկեան վարչակարգին կամ նոյնինքն ամերիկացի նախագահէն, որ կրթուի, թէ կրպած է կինք հետապրնդող ու ամրաստանող սեռային հարցերով:

Թէեւ միջազգային վարկ ու համրաւ վայելող հանրածանօթ հրեայ արուեստագէտներ ու գրողներ կր միանան Իսրայէլեան ծայրայեղականութիւներ քննադատողներուն, այսուհանդերձ Իսրայէլեան կառավարութիւնը պրատ օրէ կր դառնայ աւելի ծայրայեղ ու անտարբեր հրեայ/թէ օտար քննադատներու կարծիքներուն նկատմամբ, որոնք անհրաժեշտ կր նկատեն խաղաղութեան ու կայունութեան վերահաստատումր այս շրջանին մէջ:

Միացեալ Նահանգներ չարունակեցին իրենք գիրենք պատասխանատու գգալ շրջանին մէջ խաղաղութեան հաստատման: Աւելին, անոնք ջանացին խաղաղութեան գործընթացէն դուրս ձգել միջազգային որեւէ ուժ, մէկ աւելի պատճառներով: Սակայն ժամանակի ընթացքին անոնք կտրսնցուցին իրենց այս կարողութիւններ, որոնց տկարացման գծով Ամերիկայի սիոնական լոպին մեծ ճիգեր տարաւ, մինչեւ որ կրցաւ գործօն ու ապդու ուժ կազմել ամերիկեան խորհրդարանէն ու վարչամեքենայէն ներս: Արդ, դժուար է ըսել, թէ Մ. Նահանգներըչէկգոքեն:

Իսրայէլի վարչապետին ու պաղեստինցի նախագահին Ուաշինկթրն այցելութիւնր կր գուկպատիպ այնպիսի պահու, երբ նախագահ Քլինթրն մատնուած է խիստ նեղ կացութեան ու կր դիմակայէ անհատական այնպիսի հարցեր, որոնք լրջօրէն կր սպառնան իր պաշտօնին ու հանգամանքին: Այս պայմաններուն մէջ դժուար է ճնռական լուծումներ սպասել ամերիկեան դեկավարութենէն, ինչ որ առիթ ստեղծեց Իսրայէլեան ծայրայեղականութեան աւաւել եւս ամրապնդելու ինքզինք չարունակելով իր ծայրայեղ ու սին տիմարութիւնները:

Իսրայէլեան ծայրայեղականներու քաղաքական գլխաւոր հաւատալիքներէն, թէ «արարները անկարող են ընդդիմանալու Իսրայէլեան սրեւէ քայլի, որ ի նպաստ Իսրայէլի կր փոխէ պաղեստինեան հողերն ու դիրքերը» եւ թէ՝ նախընտրելի աւելի սպառնալից եւ աւաւելագոյն տարածութեամբ պաղեստինեան հողերու տիրանալ: Միաժամանակ անոնք կ'անտեսեն խաղաղութեան կանգան կուչերն ու Աշխատաւորական կուսակցութեան նախագահ կնքած համաձայնութիւնները պաղեստինցիներուն հետ:

Նման ենթադրութիւն, հակառակ իր յստակ փտածութեան, առաւել եւս կ'ամրապնդուի ու կր վերածուի խիստ վտանգաւոր գեղապաշտ ըմբռնումի:

Իսրայէլացի ծայրայեղականներն ոչ ոք կր փորձէ տրամարանօրէն մտածել ապագայի ուղղութեամբ: Ամերիկեան քաղաքականութեան այժմու պայմանները քաջալեր կր հանդիսանան իսրայէլեան ծայրայեղականութեան ու կրդառնան աւաւել ընդունելի եւ վստահելի, յաչս ամերիկեան թէ միջազգային հանրային կարծիքին:

Երրայական պետութիւնը, իր այժմու վիճակով, կր վտանգ խաղադութեան աւելիները միջին արեւելեան այս շրջանին մէջ, որ կարեւոր է ոչ միայն ամերիկացիներուն, այլեւ համայն աշխարհին համար: Նմանապէս մեծ ապուչութիւն է թերապնահատել արարական իրաւունքներն ու կանոնք պաշտպանելու արարներու կարողութիւնները: Ինքնահաւանութիւն, որ կր հասնի տհասութեան ու միամտութեան:

Եթէ համայն աշխարհ ու յատկապէս ամերիկացիք մտահոգ են «Եայթայի հին վարչակարգի» աւարտն եւ թ միրող անորոշ ու խռովայից կացութեամբ, ապա իրաւատէրերր պաղեստինցիք աւելի առաջնակարգ կարեւորութեամբ կառչած կր մնան իրենց իրաւունքներուն եւ նախանձախնդիր՝ անոնց պաշտպանութեան, կարճատեսներու մանկունակ արարքներէն:

Անկախ այս անորոշ կացութեան ուղղակի հետեւանքներէն, ժամանակը տակաւին ի նպաստ արարներուն եւ առանց արարներու աւարկայական ու տրամարանական հաւանութեան, աչխարհի վրայ ոչ մէկ ուժ կրնայ իրաւ խաղադութիւն հաստատել:

Տրամարանական է նաեւ, որ բոլոր կողմերը ըմբռնեն, թէ չկայ խաղադութիւն, առանց արդարութեան եւ իրաւունքներու նկատառման:

ՇԱՒԸՔ ԱՌԻՍԱՔ

ՆՈՐ ԱՆՁՆԱԹՈՒՂԹԵՐՈՒ ԴԻՄՈՒՄՆԵՐ

Ներքին գործոց նախարարութեան անձնաթուղթերու վարչութիւնը քաղաքացիներուն կոչ ուղղեց ներկայացնելու նոր անձնաթուղթ ստանալու դիմումները:

Վարչութիւնը նշանակեցին հրապարակի համեմատ եւ զգուշացուց, որ ճշդուած պայմանաժամէն ուշ դիմողները պիտի ստիպուին սպասել դիմումներու ամբողջացումին երկրորդ առիթ նամար:

Դիմումներու ներկայացման ժամանակամիջոցին պետական գործոլութիւններու ընթացքին եւ անցարգելներու վրայ դժուարութիւններու պիտի նանդիպին այն քաղաքացիները, որոնք դիմումնին չեն ներկայացուցած, որովնետեւ նկատի պիտի առնուին միայն նոր անձնաթուղթերը:

Պետք է նշել, որ ստորեւ նրատարակուած կարգի ժամանակացոյցը կը վերաբերի այն քաղաքացիներուն, որոնք իրենց գրանցուած շրջանին մէջ չեն ապրիր, եւ չեն ուզեր նոն ներկայացնել իրենց դիմումը:

Դիմումները կր կատարուին 2 հանգրուանով.

ա. Ընտանեկան նիրած քայտ եւ մէկական լուսանկար (3.5 x 4.5 սմ., գունաւոր) յանձնել թաղապետին: Այս հանգրուանին դիմումին տիրոջ ներկայութիւնր անհրաժեշտ չէ:

բ. Քանի մը չարաթ ետք, թաղապետր կր տեղեկացնէ, թէ ենթական ուր պէտք է անձամբ ներկայանայ՝ մատնահետքերու եւ անձնաթուղթի ստանձման համար:

Իրենց արձանագրութեան վայրերէն հեռու բնակող քաղաքացիներուն դիւրութեան նամար ստեղծուած են դիմումի ներկայացնելու նետեւեալ կեդրոնները.

Ռամլէի Պայտայի ոստիկանական վաշտի կեդրոնատեղի (Իւնեսքօ). Արեւմտեան Պէյրութի բնակիչներուն նամար:

Մոնամէտ Նասէր զօրանոց (Ժեննաուի նիւանդանոցին կից). Արեւելեան Պէյրութի բնակիչներուն նամար:

Ժըտէյտէի նին գաւառապետարանը՝ Պէյրութի նիւսիսային արուարձանի. Քեսրուանի եւ Ժպէյլի բնակիչներուն նամար:

Երթեւեկի ճնկիչ ոստիկաններու Պաապտայի զօրամասի կեդրոնատեղին (Քամիլ Շամունի մայրուղի). Պէյրութի Հարաւային արուարձանի. Ալէյի եւ Շուֆի գաւառներու բնակիչներուն նամար:

Հիւսիսի նաւահանգստապետարանի՝ (Թրիփոլի) նաւահանգիստ բնակիչներուն նամար:

Հարաւի նաւահանգստապետարանի՝ (Սայտա) նաւահանգիստ բնակիչներուն նամար:

Ոստիկանութեան Նապաթիէի կեդրոնատեղին՝ Նապաթիէ նաւահանգիստ բնակիչներուն նամար:

Պեքաայի Զահլէի նաւահանգստապետարանը՝ Պեքաայի բնակիչներուն նամար:

Ըստ արաբերէնի տառերուն, ճշդուած է նետեւեալ ժամանակացոյցը.-

«Խէ» «տա» «զա» տառերուն 1 Յունուար 1998էն մինչեւ 31 Յունուար 1998:

«Ռէ» «զայն» տառերուն՝ 1 Փետրուար 1998էն 28 Փետրուար 1998:

«Սին» տառին 1 Մարտ 1998էն մինչեւ 31 Մարտ 1998:

«Շին» եւ «սատ» տառերուն՝ 1 Ապրիլ 1998էն մինչեւ 30 Ապրիլ 1998:

«Տատ» «թան» եւ «զան» տառերուն՝ 1 Մայիս 1998էն մինչեւ 31 Մայիս 1998:

«Այն» տառին՝ 1 Յունիս 1998էն մինչեւ 30 Յունիս 1998:

«Ղայն» «ֆէ» եւ «գաֆ» տառերուն 1 Յուլիս 1998էն մինչեւ 31 Յուլիս 1998:

«Քաֆ» եւ «լամ» տառերուն՝ 1 Օգոստոս 1998էն 31 Օգոստոս 1998:

«Միմ» տառին՝ 1 Սեպտեմբեր 1998էն 30 Սեպտեմբեր 1998:

«Նուն», «հէ», «ուաու» եւ «եէ» տառերուն՝ 1 Հոկտեմբեր 1998 էն 30 Հոկտեմբեր 1998:

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

• Արուսեակ Քերոբեանի մանուկ քառատուրիին առիթով

Տէր եւ տիկին Հրայր Մերուժեան 50 $

ԴԱՄԱՍԿՈՍ — ՊԻՅՐՈՒԹ

ՍԱՀԱԶԴ

Տիկին Մարի Հագարմարդեան եւ զաւակունք՝ Յակոբ, Գէորգ, Սեւան եւ Շանթ
Տէր եւ տիկին Արրահամ Հագարմարդեան եւ զաւակունք
Տիկին Կասիա Օհաննէսեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յակոբ Շիրքանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Պօղոս Գայայեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Զաւէն Քրտեան եւ զաւակունք
եւ համայն ազգականներ կր գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, հօրեղբօր եւ հարազատին՝

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՀԱՋԱՐՎԱՐԴԵԱՆԻ
(ՏԵԼԹԱ)

մահր, որ պատահեցաւ 21 Յունուար 1998ին, Դամասկոսի մէջ:

Թաղման արարողութիւնր տեղի ունեցաւ Հինգշարթի, 22 Յունուարին, Դամասկոս:

Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Արրահամ Հագարվարդեանի բնակարանր, Պուրճ Համուտ:

ՄԱՒՇՈՑԱՇՈՒՆՉ

Հեղինակ՝
ԳԱՐԵԳԻՆ Ա.
Տպարան՝
ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ
ԷՋՄԻԱՃՆԻ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին 1997, 54 էջ:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԼՈՒԾԵՑ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ ԹՈՐՀՈՒՐԴԸ

Թուրքիոյ հայոց պատրիարքը բողոք յայտնեց պատրիարքարանի խորհրդատուական խորհուրդը լուծելու Թուրքիոյ կառավարութեան հրամանին դէմ:

Խորհուրդը ստեղծուած էր 1990ին, պատրիարքարանի կրօնական ու համայնքային գործերուն օժանդակելու համար: Դարեվերջ պատրիարքը առարկած է, որ խորհուրդը լուծելը կը դժուարացնի պատրիարքարանի գործերու կառավարումը:

Թուրքիոյ ներքին գործոց նախարարութիւնը մերժած է պատրիարքին բողոքագիրը եւ պատրիարքարանը հարկադրած լուծած է խորհուրդը:

ՍՓՐՈՅԵԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՐՑՈՎ՝

ՍՓՐՈՅԵԻ ՇԵՇՏԸ ՓՈԽՋԻՋՈՒՄՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵԻՈՐՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ ԿԸ ԴՆԷ

Երեքշաբթի, 3 Յունուար 23ին, Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդի նախագահ Սերգեյ Յաստրժեմպսքի եռօրեայ պաշտօնական այցելութեան ժամանեց Երեւան՝ իր պաշտօնակից Բարգէն Արարքցեանի հետ՝ ընդլայնելու միջխորհրդարանական գործակցութիւնը տեղական կարեւոր հարցերու շուրջ:

Երեքշաբթի երեկոյեան Արարքցեան ընդունելութիւն մը տուաւ Յաստրժեմպսքիի պատուին: Ընդունելութեան ներկայ էին Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահ Վահան Յովհաննիսեան, վարչապետ Արամ Սարգսեան, նախագահական կազմակերպութեան ղեկավար Արմէն Ռուստամեան, Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Յարությունեան, Ազգային ժողովի պատգամաւորներ, կառավարական պաշտօնեաներ, ինչպէս նաեւ դիւանագիտական կորպուսի ներկայացուցիչներ:

Ուրբաթ, 3 Յունուար 23ին, Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդի նախագահ Սերգեյ Յաստրժեմպսքի եռօրեայ պաշտօնական այցելութեան ժամանեց Հայաստան՝ իր պաշտօնակից Բարգէն Արարքցեանի հետ՝ ընդլայնելու միջխորհրդարանական գործակցութիւնը տեղական կարեւոր հարցերու շուրջ:

Ուրբաթ երեկոյեան Արարքցեան ընդունելութիւն մը տուաւ Յաստրժեմպսքիի պատուին: Ընդունելութեան ներկայ էին Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահ Վահան Յովհաննիսեան, վարչապետ Արամ Սարգսեան, նախագահական կազմակերպութեան ղեկավար Արմէն Ռուստամեան, Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Յարությունեան, Ազգային ժողովի պատգամաւորներ, կառավարական պաշտօնեաներ, ինչպէս նաեւ դիւանագիտական կորպուսի ներկայացուցիչներ:

Սերգեյ Յաստրժեմպսքի Արարքցեանի հետ ունեցած հանդիպումին ընդգծեց, որ Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդը կ'ուզէ ընդլայնել իր գործակցութիւնը Հայաստանի Ազգային ժողովի հետ: Ան նշեց, որ Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդի եւ Հայաստանի Ազգային ժողովի միջեւ ստորագրուած համագործակցութեան համաձայնագրի իրականացման ընթացքին ի յայտ եկած են որոշ դժուարութիւններ, որոնք կրնան վերացուիլ միայն խորհրդարանական մակարդակով:

Արարքցեան իր կարգին նշեց, որ Հայաստանի Ազգային ժողովը կը գնահատէ Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդի հետ ունեցած համագործակցութիւնը եւ կը հաւատայ, որ անոր հետագայ զարգացումը կրնայ նպաստել Հայաստանի եւ Ռուսիոյ միջեւ բազմակողմանի յարաբերութիւններու ամրապնդման:

Սերգեյ Յաստրժեմպսքի Արարքցեանի հետ ունեցած հանդիպումին ընդգծեց, որ Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդը կ'ուզէ ընդլայնել իր գործակցութիւնը Հայաստանի Ազգային ժողովի հետ: Ան նշեց, որ Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդի եւ Հայաստանի Ազգային ժողովի միջեւ ստորագրուած համագործակցութեան համաձայնագրի իրականացման ընթացքին ի յայտ եկած են որոշ դժուարութիւններ, որոնք կրնան վերացուիլ միայն խորհրդարանական մակարդակով:

Արարքցեան իր կարգին նշեց, որ Հայաստանի Ազգային ժողովը կը գնահատէ Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդի հետ ունեցած համագործակցութիւնը եւ կը հաւատայ, որ անոր հետագայ զարգացումը կրնայ նպաստել Հայաստանի եւ Ռուսիոյ միջեւ բազմակողմանի յարաբերութիւններու ամրապնդման:

Սերգեյ Յաստրժեմպսքի Հայաստան ժամանեց Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդի նախագահական կազմի անդամներու եւ մարզային ներկայացուցիչներու խումբի մը հետ:

Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդի նախագահական կազմի անդամներու եւ մարզային ներկայացուցիչներու խումբի մը հետ:

Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդի նախագահական կազմի անդամներու եւ մարզային ներկայացուցիչներու խումբի մը հետ:

Սերգեյ Յաստրժեմպսքի Հայաստան ժամանեց Ռուսիոյ Դաշնակցային խորհուրդի նախագահական կազմի անդամներու եւ մարզային ներկայացուցիչներու խումբի մը հետ:

ԿԱՐԵԻՈՐ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ

«Հայճար» Լիբանանի Հայ Արհեստավարժներու Միութեան անդամները (ճարտարապետներ եւ ճարտարագէտներ) իրենց մասնակցութիւնը բերին Լիբանանի ճարտարագէտներու եւ ճարտարապետներու ընկերակցութեան (Ordre des Ingénieurs et Architectes) կանոնագրութիւնը այժմէական դարձնելու եւ բարելաւելու աշխատանքին:

Նոր օրէնքը մուտքագրած էր 1 Մայիս 1997ին (օրէնք թիւ 636): Կը նախատեսուէր ներքին կանոնագիրին վերամշակումն ու անոց մուտքագրումը մինչեւ 1998ի Մարտ:

Այժմ ընկերակցութեան խորհուրդը ամբողջացուցած եւ որդեգրած է ներքին կանոնագիրին առաջադրանքը աւելի քան 6 ամսուան աշխատանքէ ետք: Բարեփոխութիւններ ներմուծուած են ընկերակցութեան մասնագիտական բնոյթը աշխուժացնելու նպատակով եւ իւրաքանչիւր մասնագիտութեան ուրոյն գործունէութիւնն ու աշխատանքային յատուկ պրուքթիւն սահմանելու համար:

«Հայճար»իանդամները ներքին կանոնագիրին մշակումին գծով գրաւոր նկատողութիւններ ու առաջարկներ ներկայացուցին այս խորհուրդին, որ յատուկ ուշադրութիւն դարձուց եղած առաջարկներուն:

Այս կանոնագրութիւնը պէտք է վաւերացուի Լիբանանի ճարտարագէտներու եւ ճարտարապետներու ընկերակցութեան ընդհանուր ժողովին կողմէ, որ տեղի պիտի ունենայ Forum de Beyrouthի մէջ, Կիրակի, 8 Փետրուար 1998ին եւ որուն պիտի յաջորդէ ընկերակցութեան խորհուրդին, մասնագիտական մարմիններուն եւ ներկայացուցիչ մարմիններու ընտրութիւնները:

Այս առիթով «Հայճար»ը աշխատանքային հանդիպումներով նոր օրէնքին ներքին կանոնագրութեան կապակցութեամբ իր նկատողութիւնները կ'արձանագրէ եւ կը ներկայացնէ ընդհանուր ժողովին, ինչպէս նաեւ նախապատրաստական աշխատանքներ կը տանի հայ ներկայացուցիչներ ապահովելու համար առաջադրուած խորհուրդներուն եւ մարմիններու մէջ:

Այս աշխատանքներուն յաջողութիւնը պայմանաւորուած է բոլոր հայ ճարտարագէտներուն եւ ճարտարապետներուն գործօն աջակցութեամբ, որ ցարդ չէ հետապնդուած եւ մեծ թիւով հայ մասնագէտներու ներկայութիւնը ընկերակցութեան մէջ, մնացած է կրաւորական:

«Հայճար»ի յաջորդ հանդիպումը, որ տեղի պիտի ունենայ Հինգշաբթի, 29 Փետրուար, ժամը 8ին Garden Tower Hotelին մէջ, Զալքա, կը նպատակադրէ աշխատանք տանիլ ընկերակցութեան մէջ հայ մասնագէտներու գործօն մասնակցութիւնը եւ ներկայութիւնը ապահովելու: Հանդիպումին հրաւիրուած են բոլոր հայ ճարտարագէտներն ու ճարտարապետները:

«ՀԱՅՃԱՐ»

«ԹԱՅԹԱՆԻՔ»Ի ՃԱՄԲՈՐԴՆԵՐԷՆ ԵՐԿՈՒՔԸ ՀԱՅԵՐ ԷԻՆ՝ ՍԱՐԳԻՍ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ ԵՒ ՆՇԱՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Ապրիլ 15, 1912ին համբաւաւոր ու պատմական «Թայթանիք» նաւը, որուն վրայ դէպի Նիւ Եորք երազային ճամբորդութիւն կը կատարէին 2227 արկածախնդիրներ, ընկղմեցաւ Հիւսիսային Ատլանտեանի խորերը, իր հետ ծովագնացի ընելով 1522 ճամբորդները: Ազատեցան միայն 705 հոգի:

Այս ծանր ողբերգութեան մեծագոյն ազէտն էր պատմութեան ընթացքին: Անգլիոյ ՍաուԹհէմփթըն նաւահանգիստէն ճամբայ եղած «Թայթանիք»ը կը համարուի մարդուն կողմէ կառուցուած աշխարհի ամէնէն հոյակապ նաւը: Անոր ճամբորդներուն մէջ կային աշխարհահռչակ անձնաւորութիւններ, թագաւորական ընտանիքներու գաւակներ, գործարարներ, դրամատուներու տէրեր եւ մեծահարուստ ընտանիքներ:

Տարիներու ընթացքին ուսումնասիրութեան ենթակայ եղած է «Թայթանիք»ը եւ անոր ճամբորդներուն պատմութիւնը: Այժմ, երբ պատկերահանուած է «Թայթանիք» չարժապատկերը եւ այս օրերուն մեծ ժողովրդականութիւն պտնելով կը ցուցադրուի Լոս Անճելըսի մէջ, հետաքրքրական է իշխել, որ արկածախնդիր նկարագիրի տէր հայը եւս մասնակից եղած է այս ճամբորդութեան: «Թայթանիք»ի ճամբորդներէն երկուքը հայ առեւտրականներ եղած են՝ Ֆրանսայէն Մարկոս Մարտիրոսեան եւ Նշան Գրիգորեան:

Այդ երկու հայ ճամբորդներուն մասին տեղեկութիւններ ստանալու համար «Ասպարէզ»ի անկերէն բաժինի աշխատակիցներէն Տէյվիտ Տէր Մարկոսեան կապ հաստատեց Ազգային «Թայթանիք» Պատմական Ընկերակցութեան անդամ Ռասըլ Շերպացի հետ, որմէ քաղեց անոնց մասին հետաքրքրական տեղեկութիւններ:

Մարտիրոսեանի մասին Շերպաց հետեւեալը կ'ըսէ.

«Կրնայ հարիւր տարի Մարտիրոսեան «Թայթանիք»ի միւս ճամբորդներուն նման Ամերիկա չէր գար հուշակ եւ բախտ որոնելու: Իր մասին չատ քիչ տեղեկութիւն ունինք, որովհետեւ ան երրորդ կարգի ճամբորդ էր: Չունէր պերճանքը «Թայթանիք»ի միւս ճամբորդներուն, սակայն դժբախտաբար կրցած էր տոմսակ մը ապահովել»:

Ազգային «Թայթանիք» Պատմական Ընկերակցութեան արխիւներուն մէջ կը յիշուի, թէ Մարտիրոսեան Ֆրանսայի Լիոն քաղաքէն է, որուն ընտանեկան պարապմունքը կու գան Պէյրութի (Լիբանան): Ըստ Շերպացի, ան հին գիրքերու, ընտանիքէն ժառանգուած անձնական առարկաներու եւ այլ արհեստական իրերու վաճառական եղած է եւ 54 անգլիական սթերլինով գնած է իր տոմսը, միայն երթի համար, առանց վերադարձի տոմսի:

Երկու հայ ճամբորդներն ալ նաւ բարձրացած են Ֆրանսայէն: Մարտիրոսեանին տրուած է երրորդ կարգի սենեակ E-46ը, երեք այլ ճամբորդներու ընկերակցութեամբ, ունենալով երկու պայուսակ ապրանք:

Մարտիրոսեանի սենեակէն տասը դուռ անդին, սենեակ E-57ի մէջ, Գրիգորեան եւս իր սենեակը բաժնած է երեք այլ արու ճամբորդներու հետ, ունենալով երեք պայուսակ ապրանք:

Ֆրանսայի Սթրազպուրկ քաղաքի ընակիչ Գրիգորեան ծնած է Պարսկաստանի Թեհրան քաղաքը եւ իր հայրը Համաչխարհային Ա. Պատերազմին ծառայած է պարսկական բանակին մէջ:

Ըստ պաշտօնական արձանագրութիւններու, Գրիգորեան Ֆրանսայի մէջ նպարավաճառ եղած է եւ որոշած է իր գործը մեծցնել Նիւ Եորք երթալով: Ան իր երրորդ կարգի տոմսը գնած է 59 անգլիական սթերլինով:

Յայտնի չէ, թէ այս երկու հայ ճամբորդները նաւուն վրայ իրարու կոյսթենէն տեղեակ էին թէ ոչ:

Զարմանալին այն էր, որ այդ ժամանակաշրջանին դասակարգային նկատառումները իրենց ազդեցութիւնը ունեցած էին նաեւ այս հուշակաւոր նաւուն վրայ, երբ ծովասոյզ ըլլալու ճակատագրական պահուն, փրկութեան նաւակներով ապատելու նախապատուութիւնը կիներուն եւ երեխաներուն կարգին, տրուեցաւ առաջին կարգի ճամբորդներուն:

Սակայն, ահուդողիայի պահուն, ապրելու գնով կատարուած ճարպիկութիւնը իր դերը խաղացած էր, եւ հակառակ երրորդ կարգի ճամբորդ ըլլալուն, Նշան Գրիգորեան կրցած էր ճեւով մը փրկուիլ, մինչ Սարգիս Մարտիրոսեան իր մահկանացուն կնքած էր: Խեղդամահ ըլլալու վախն նաեւ տախտակամածին վրայ հաւաքուած երկրորդ եւ երրորդ կարգի ճամբորդները Հայր Թոմաս Պայկի խոստովանանք կը կատարէին, երբ նաւը երկու մասի բաժնուելէ եւ համատարած մթութեան մատնուելէ ետք, առաւստեան ժամը 2.20ին միխճուեցաւ ովկիանոսին մէկ, 13.000 ոտք խորութեամբ, իր հետ տանելով կեանքերը անօգ ճամբորդներուն:

Աւելցուած է, թէ ի նշան Նշան Գրիգորեան կրած էր փրկութեան նաւակ թիւ 7 բարձրանալ, երբ «Թայթանիք»ի պաշտօնեաներուն յանձնարարուած էր նաւակներուն մէջ նախ տեղ տալ կիներուն եւ երեխաներուն, ապա առաջին կարգի ճամբորդներուն, եւ հետեւարար անոնք կնոքով կ'ապրարկէին այդ օրէնքին չենթարկուող երկրորդ եւ երրորդ կարգի ճամբորդներուն նաեւ նաւակները չրարձրանալ:

Շերպաց կ'ըսէ, թէ «այն տղամարդները որոնք կրկած էին փրկութեան նաւակ բարձրանալ ճիշդ ժամանակին, ճիշդ տեղն էին: Հաւանական էր, որ պաշտօնեայ մը տեսնելով, թէ նաւակ բարձրացող երեխաներ ու կիներ չկային, թոյլ տար, որ տղամարդիկ եւս նաւակ մտնեն»:

Յիշենք, թէ փրկութեան նաւակներուն ընդհանուր թիւն էր 20 եւ աւելին չէին պատրաստած, նկատի ունենալով որ բազմաթիւ նաւակներու գոյութիւն կրնար պատճառել «Թայթանիք»ի ընդհանուր տեսքին: Այդ նաւակներէն միայն մէկ հատը վերադարձաւ ապրողները փնտռելու:

Մնացեալները ջուրերուն վրայ օգնութեան սպասեցին: Գրիգորեան թիւ 7 նաւակով ժամը 7.35ին բարձրացաւ «Քարփաթիա» նաւը, որ տղմտի

9

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՇԱՔԱԹ»Ի ԱՌԻԹՈՎ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐ ԱՐՄԷՆ ՍՄԲԱՏԵԱՆԻ ՄԱՄԼՈՅ ԱՍՈՒԼԻՍԸ

Հայաստանի մշակոյթի նախարարութեան նախաձեռնութեամբ Եգիպտոսի մէջ կայացած Հայկական մշակոյթի օրերու շրջանակին Հայաստանի մշակոյթի նախարար Արմէն Սմբատեան առաջին մամլոյ ասուլիսը տուաւ:

Ամբողջացնելով անցեալ տարեվերջին Սուրիա, Լիբանան եւ 11-16 Յունուարին Եգիպտոս կատարած ուղեւորութիւնները՝ նախարար Սմբատեան գլխաւորեց Հայկական Ափիւռէի օրերը եւ ճշգնաժամներ այս երկիրներուն մէջ, իր՝ այս վերջիններուն կողմէ հայկական մշակոյթի գնահատումն ու պահանջը: Սուրիոյ եւ Լիբանանի մէջ հանդիպումներուն արդիւնքը եղաւ այն, որ Ապրիլին աւելցնան մշակոյթի օրեր տեղի պիտի ունենան Հայաստանի մէջ: Այդ ծիրին մէջ պիտի կազմակերպուի նաեւ խորհրդաժողով մը՝ նուիրուած կրօնական հարցերու:

Եգիպտոսի մէջ հայկական մշակոյթի օրերուն համար արուեստագէտներու եւ մշակութային գործիչներու ընտրութիւնը կատարուած է ելեկտրոնային հնարքներով եգիպտոսի հետ անոնց կապերը: Օրինակ՝ ընտրուած են Դուետ Գասպարեան, ելեկտրիք Յակոբ Յակոբեան, որոնց ծննդավայրն է Եգիպտոսը, նաեւ ներկայացուած են Մարթիրոս Սարեանն ու այլ նկարիչներու եգիպտական բեմադրով ստեղծագործութիւններ:

Ուրբ 85 արուեստագէտներ Հայաստանի մշակութային գրեթէ բոլոր կառոյցները ներկայացուցած են եգիպտոսի տարբեր շրջաններու մէջ: Ի դէպ, Հայաստանի մշակոյթի նախարարութիւնը առաջին անգամ ներգրաւուած էր եգիպտոսի պետական կողմէ, նախապէս միշտ հայ համայնքը նրաւիրած է: Այս նրաւէրը, նախարարի վկայութեամբ, նիմք դրծած է նաեւ ապագայ համագործակցութեան: Ըստ այմմ ալ, Սեպտեմբերին Հայաստանի մէջ պիտի կազմակերպուի եգիպտական մշակոյթի օրեր: Հանդիպումներուն իրրեւ արդիւնք, եգիպտոսի առաջին փարչապետ եւ արտաքին գործոց նախարարին Նուպար փաշային նուիրուած ժապաւէն մը նկարահանելու, ինչպէս նաեւ հայ արուեստագէտներ աշխատելու համար եգիպտոս ուղարկելու պայմանագիր մը ձեռք բերուած է: Որոշուած է նաեւ փոխադարձաբար հնագէտներ հրաւիրել միացեալ պեղումներ կատարելու նպատակով:

Ընդհանրապէս Ամբատեան շեշտ դրաւ 1998 բուականը մշակութային ձեռնարկներով լեցուն տարուան մը վերածելու անհրաժեշտութեան վրայ՝ վկայակոչելով 7-8 երկիրներու հետ կնքուած պայմանագիր-հրաւէրները: Ասոնց կարգին է Մալթային Հայաստանի մէջ կայանալիք առատական մշակոյթի փառատօնը:

Ասուլիսին խօսուեցաւ նաեւ Հայաստանի մօտ ու հեռաւոր շրջաններուն մէջ մշակութային կեանքի կարգաւիճակի վիճակին մասին: Նախարարը հաստատեց, որ Հայաստանի մարզերուն ու գիւղերուն մէջ կը փակուին բազմաթիւ շարժապատկերի սրահներ, գրադարաններ, կը կորսուին տարիներու ընթացքին հաստատուած գրականութիւններ:

Փակման վտանգի առջեւ կանգնած են բազմաթիւ երաժշտական դպրոցներ, որովհետեւ վերջիններու գոյութիւն ունենալ-չունենալու հարցը այսօր կ'որոշուի մարզիս եւ համայնքներու ղեկավարներ: Նախարարին կարծիքով, այս իմաստով կառավարութիւնը պէտք է յստակ որոշում ընդունի:

ԱԶԳՊԷՏՅԱՆ Կ'ԸՆԴԼԱՅՆԷ ԵՒՐՈԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՀԵՏ ԻՐ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ազրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւ հրապարակեց հրամանագիր մը՝ պետական մարմիններուն յանձնարարելով արագացնել համագործակցութիւնը Ազրպէյճանի եւ Եւրոխորհրդարանին միջեւ:

Հրամանագիրը խորհրդարանին կը յանձնարարէ մասնակցիլ Եւրոխորհրդարանի ժողովներուն՝ հայ-ազրպէյճանական տագնապին վերաբերեալ փաստաթուղթերուն գծով քարոզչութիւն կատարելու համար:

Իրաւական բարեփոխումներու յանձնախումբին յանձնարարուած է համագործակցիլ Եւրոխորհրդարանի փորձագէտներուն հետ՝ պատրաստելու համար ոստիկանութեան եւ դատախազութեան վերաբերեալ օրէնքներու նախագիծներ:

Նախագահի անձնակազմին յանձնարարուած է պատրաստել եւ նախագահին ներկայացնել Ազրպէյճանի մէջ մարդկային իրաւունքներու պաշտպանութիւնը բարելաւելու ծրագիր մը:

Արտաքին գործոց նախարարութեան յանձնարարուած է ապահովել Ազրպէյճանի եւ Եւրոխորհրդարանին միջեւ գործակցութեան ծրագիրի իրականացումը եւ մասնագէտներ պատրաստել մարդկային իրաւունքներուն վերաբերող Եւրոխորհրդարանին փաստաթուղթերը ուսումնասիրելու համար:

ԱՆԳԼԻԱԽՕՍՆԵՐՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՇՆՈՐՀԱՆԴԷՍ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Երեւանի պետական համալսարանին մէջ տեղի ունեցաւ Անգլիախօսներու միութեան հայաստանեան ներկայացուցչութեան շնորհանդէսը:

Հանդիսութեան ներկայ գտնուեցան առաջին տիկին Լիւտմիլա Տէր Պետրոսեան, Անգլիախօսներու միութեան անօթեւան վարչի Միայէլ, Հայաստանի մէջ Բրիտանիոյ դեսպան Ճոն Միթչիներ, այլ հիւրեր եւ անգլիագէտներ:

Անգլիախօսներու միութիւնը հիմնուած է 80 տարի առաջ, իսկ Հայաստանի մէջ միութեան ներկայացուցչութիւնը՝ 1993ին:

Անգլիական խորհրդարանական խմբակի դիւանապետ Օաէր Պագիլ խօսեցաւ անգլերէնին միջազգային անհրաժեշտութեան մասին: Իսկ միութեան ատենադման եւ գործունէութեան մասին խօսեցաւ միութեան նախագահ Գարիկ Յակոբեան:

Անգլիախօսներու միութեան կառոյցին, ծրագիրներուն եւ նպատակներուն մասին պատմեց գլխաւոր անօթեւան Միայէլ:

Շնորհանդէսը ողջունեց Լիւտմիլա Տէր Պետրոսեան, որ շեշտեց անգլերէնին կարեւորութիւնը՝ Հայաստանի աշխատանքի ներկայացուցչութեան մէջ:

ԱԽԱԼՑԽԱՅԻ ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ութսուն տարի առաջ, այս օրերին, իշխերի եւ ազատարների առաջնորդութեամբ Ախալցխայի պաշարի թուրքական զինակիցները պաշարեցին քաղաքն ու նրա շրջակայքի հայկական ու վրացական գիւղերը:

Այդ գործում քիչ դեր չունէին նաեւ թուրքիայից ուղարկուած գործակալները:

Քաղաքի բնակչութիւնը դիմեց ինքնապաշտպանութեան, վեց ամիս դիմագրաւեց թշնամուն՝ գտնուելով շրջափակման մէջ:

Պաշտօնական տուեալներով, այդ ժամանակ պաշտպանական տուեալ գաւառն ունէր 100 հազար բնակիչ, 190 գիւղերով: Ազգային կազմով Ախալցխան կովկասի բազմազգ գաւառներից էր, որտեղ 60 հազար հայերից բացի, բնակւում էին վրացիներ, ռուսներ, յոյներ, լեհեր, թուրքեր, եգիպտներ, հրեաներ: Գաւառի եւ մանաւանդ քաղաքի կեանքում կարեւոր դեր էին խաղում հայերը:

1918ի Յունուարին սկսուեց համաժողովրդական կազմակերպուած անձնուրաց ինքնապաշտպանութիւնը: Քաղաքամերձ Սագլխ գիւղում յուր առան, որ թուրքերն արդէն Պարժոմի կողմից փամա՛ գիւղն են յգուել: Կանայք եւ երեխաները հաւաքուեցին եկեղեցում:

Հետախոյզներ ուղարկեցին գիւղ: Փամա՛ցիներն անհաւասար կռւում թուրքերին ոչ միայն վռնտել էին տարածքից, այլեւ հրազէն ու ռազմամթերքի մեծ աւար էին «ստացել»: Սակայն քաղաքի շրջակայ գիւղերով բոլոր կողմերից սեղմուած էր թուրքական օղակով: Փակ էին Պարժոմ տանող խճուղիները: Զկար հրացան, չկար փամփուշտ: Այդ օրերին մի հրացանը 300 փամփուշտով գնահատւում էր 500-1000 ռուբլի: Մարդիկ գինւում էին ձեռքի տակ եղած հին հրացաններով ու սաուր գնդով: Առաջնային դարձաւ մարտական ուժերի ճիշդ դասաւորումը: Քաղաքի ազգիկներից եւ կանանցից ստեղծուեցին գմուխթեան քոյրերի յատուկ խմբեր: Դպրոցականների գինապահեստներում գնդին սրրում, գինամթերք տեղափոխում: Զնդ կրելու բնդունակ տղամարդիկ քաղաքի չուրջը դիրքեր էին փորում: 16-60 տարեկան այրերը «գնդի տակ» էին: Իւրաքանչիւր գիւղ մի մարտական միաւոր էր՝ հրամանատարական կենտրոնով եւ պահակակէտով: Բերդ քաղաքը բաժանուած էր թաղերի, ամէն թաղ ունէր իր թաղային խումբը, հրամանատարութիւնը, որոնք կարգաւորում էին շրջակայքում գտնուող պահակակէտերի հսկողութիւնը:

Կազմակերպուած էր նաեւ վարժական չորս վաշտ, քաղաքն ունէր յատուկ գումարտակ՝ կանոնաւոր բանակի օրինակով: Կար հեծելազօր, հետեւակ: Գիմնազիայի ուսուցութեան ուսուցիչներ Գրիգոր Հախումեանն ու Պետրոս Յովհաննիսեանը ծառայում էին որպէս հրետանային գործի մասնագէտ: Ինքնապաշտպանութեան պետական կոմիտէի նախագահ, քաղաքապետ, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան կուսակցութեան ներկայացուցիչ Զորի Զօրեանի կարգադրութեամբ սննդամթերքի մատակարարումը կարգաւորելու նպատակով քաղաքում հիմնուեց պարենաւորման կոմիտէ, որն առաջին հերթին փակեց բոլոր սեփական փուռերը, մսի վրայ եւս սակագին նշանակեց: Քաղաքապետարանի առաջին գինուած բնդհարումն էր, որտեղ փայլուն քննութիւն բռնեց ինքնապաշտպանութեան մարտական ուժը: Անտան ագատագրուեց: Շարաթներ յատկացամանեան բանակի զօրամասերը հասան եւ միացան Ախալցխան օղակի մէջ պահող թուրք հրոսակներին: Այս անգամ հակառակորդն իր յարձակումներն սկսեց Մուղրութիկոմից, որ քաղաքը գրաւելու, թերեւս ամենանպաստաւոր ուղղութիւնն էր: Թուրքերի կանոնաւոր զօրքը մարտն սկսեց գիւղի վերին բարձունքից՝ թնդանօթային համագարկով: Ժամերի ընթացքում նրանք քարուքանդ արին գիւղի տների մեծ մասն ու եկեղեցին, պատմական Ազօթարան: Սկսուեց համատարած հրդեհ: Հրոսակների չղթան մօտենալով Մուղրութին հանդիպեց ուժեղ դիմադրութեան: Հերոսական ծուղրութիւնից զործի դրեցին ոչ միայն հրացանները, այլեւ ձեռքի նռնակները: Ախալցխայից օգնութեան զօրք հասաւ եւ թուրքերը յետ չզլրտուեցին Այդ կռւում հերոսի մահով բնկան Լեւոն Վարդանեանը, Յակոբ Գինոսեանը, Սարգիս Անանեանը, եւ այլք: Հայերի քաջութիւնը խոստովանեց անգամ թշնամու բանակի հրամանատար Մոհամէտ Ալին:

Ախալցխայի ռազմաճակատում պաշարուածների սկսեցին գանգուածային յարձակումներ գործել քաղաքի վտանգաւոր կէտերից թուրքերին հեռացնելու համար եւ հասան որոշակի յաջողութեան. «ագատագրուեց» Ագպար-Ախալցխա խճուղին, քաղաքի ամրոցամերձ թաղամասերը: Սակայն պրուժիւնը ծանր էր Արասխուման առողջարանում, Ատիկէնում, Տամալա հայկական գիւղում, որը կտրուած էր քաղաքից: Այդ մեծ գիւղը, որ Ախալքալաքի ճանապարհին էր, Ախալցխայից կտրուեց եւ միայնակ հերոսաբար դիմադրում էր թուրք մի քանի անգամ գերագանցող թուրք ամրոխին՝ պաշտպանելով հարագատ բնակավայրի սահմանները:

Տամալացի 20 հայերի եւ աւելի քան 300 թուրքերի միջեւ սկսուում է կատաղի, անգիջում մի մարտ: Տամալացիների փայլուն յաղթանակով այդ կռւից յետոյ երկար ժամանակ հրոսակները սարսափում էին մօտենալ գիւղին եւ չուտով հեռացան հիւսիս:

Սակայն պրուժիւնը յատկապէս ծանրացաւ, երբ Վրաստանի Նորաստեղծ մենշեւիկեան կառավարութիւնը պահումի պաշնագրով թուրքերին էր յանձնում գաւառի մեծ մասը եւ փոխադրամիջոցները: Սկսուեց արտագաղթ: Տեղի Ագպային խորհուրդն ամէն ինչ անում էր, որպէսզի հայութիւնը մնայ տեղում: Այդ նպատակով Զիֆթայարեան եղբայրները կազմակերպել էին փամփուշտ պատրաստելու յատուկ յարմարանք: Հնարագէտ գինագործները սովորական կարի մեքենան յարմարեցրել էին այնպէս, որ կանայք պտտելով շարժանիւը՝ պարկուճը վառոդով լցներ, ծայրին գրնդակն ամրացներ, այն երկու կողմից սեղմեին մետաղիական էր կատարում: Փեչնիկ Ենոքի խումբը կարճ ժամանակում աւարտեց բոլոր գիւղերը քաղաքի հետ հեռախօսով կապելու աշխատանքը: Ինքնապաշտպանութեան շահերից ելնելով, շրջապատման օղակի ներսում գտնուող հայկական գիւղերի կողքին գտնուող թուրքական գիւղերի բնակչութիւնը տեղահանուեց, որպէսզի այդ գիւղերը պաշարող թուրք խուժանի համար քաղաքի վրայ յարձակուելու կամ հայարնակ գիւղերն ասպատակելու համար յենակէտեր չծառայեին:

*Փետրուարի կէսերին սկսուեց Անտա գիւղի ագատագրումը, որ դեկավարում էր առաջապետական Զօրի Զօրեանը: Այստեղ մղուած մարտերում 190 թուրք սպեցարներից գոհուեց 15 հայ գինուոր եւ սպայ, այդ թւում՝ Մուղրութի գիւղից Մամիկոն Սրապեանը, Գէորգ Սաֆարեանը, Լեւոն Պոյաճեանը, սպաներ Արտաշէս Մակարեանն ու Վահէ Յարութիւնեանը: Դա, փաստօրէն, հերոսամարտ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐ

ԻՐԱՆԻ ՉԱՐՄԱՀԱԼ ԳԱՒԱՌԸ Գ.

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՒԱՐԱՌՈՒԹԵԱՆ ԴԺՈՒԱՐ ՏԱՐԻՆԵՐ

Պախթիար ցեղախումբերու իսանական իշխանութիւնը Զարմանալիի մէջ ամրապնդուելով՝ ԺԹ. դարուն սկիզբը արդէն իր ամբողջական հակակշիռին տակ առած էր հայկական գիւղերը, որոնք. պախթիար եւ գաշգայթափառաշրջիկ ցեղախումբերու տեւական աւարառութեան եւ հարստահարութեան ենթակայ եւ իրենք իրենց մէջ ամփոփուած, անապահովութեան եւ քաոսի մատնուած կեանքի գոյութեան դժուար պայմաններ կը դիմագրաւէին:

Այս պայմաններուն տակ Գեանդուման եւ այլ գիւղերու բնակիչներ ձգտցին իրենց տուներն ու տեղը եւ աւելի ապահով գիւղեր ապաստանելու:

Այս ժամանակ Զարմանալիի հայութեան գլխաւոր ղեկավարն էր Քալանթար Ղուկաս. Քալանթար Աբէլի թոռը եւ Սուքիասի զաւակը: Ան 60 տարի Զարմանալի նուքսումաթ եղաւ եւ պաշտպան կանգնեցաւ ժողովուրդին: Զարմանալի գաւառապետ Մոնամէտ Ռըզա խանի, նկատի ունենալով անոր վայելած յարգանքը. 1846ին:

Ցեղապետական իշխանութիւն տանալով՝ Հիւսէյն Գուլի խանն եւ իր եղբայրները իրենց բեւեռութիւնը տարածեցին Զարմանալի հայութեան եւ մատակեաց այլ գիւղերու բնակիչներու վրայ:

Զարմանալի հայութեան գլխաւոր ղեկավար Քալանթար Յարութիւն, իր կազմած զինեալ խումբերով, պախթիար եւ գաշգայ ցեղախումբերու եւ նրոսակներու սանձարձակ գործունէութեան դէմ ցցուած միակ ուժն էր: Հըրոսակները այդ խոչընդոտը վերցնելու նպատակով 1855 Դեկտեմբեր 17ին. Լիխատեան գիւղին մէջ, իր եղբօր՝ Աբէլի հետ միասին սպանեցին Քալանթար Յարութիւնը:

Նոր Զուղայի առաջնորդ Թադէոս արք. Բէգնազարեան դիմեց շահին. որպեզի պատժէ ոճրագործները:

Թագաւորը անձնապէս միջամտեց, զօրք եւ թնդանօթ ղրկեց Զարմանալի պատժելու համար ոճրագործները եւ պաշտպանելու համար հայ գիւղացիները. զօրքը սակայն անկարող եղաւ կատեցնելու պախթիար եւ գաշգայ ցեղախումբերու տեւական յարձակումները եւ աւերածութիւնները:

Քալանթար Ղուկասի նահատակութենէն ետք աւելի յաջորդեց վեց զաւակներուն անդրանիկը՝ Յարութիւն: Քալանթար Յարութիւն Լիխատեան գիւղի տանուտէր դարձաւ եւ զինուած ուժեր կազմեց պաշտպանելու համար հայկական գիւղերը ցեղախումբերու յարձակումներէն եւ շատ յաճախ ձախողութեան մատնեց յարձակումները:

Պախթիարներու Տուրաքի ցեղախումբի պետերը այդ ժամանակ մեծ հռչակ եւ սարսափ տարածած էին: Անոնց ցեղապետ Ճաֆար Գուլի խանի սպանութենէն ետք. 1836ին. ցեղապետութիւնը անցաւ աւագ եղբօր՝ Քալպ Ալի խանի: Բայց քանի մը տարի ետք Ճաֆար Գուլի խանի զաւակները զօրանալով՝ իրենց հօրեղբօր մրցակից դարձան:

Հնձուորներ կէսօրուան ճաշին ընթացքին

Ճաֆար Գուլի չորս զաւակ ունէր. Հիւսէյն Գուլի. Իմամ Գուլի. Ռըզա Գուլի եւ Մուսթաֆա Գուլի: Անոնցմէ Հիւսէյն Գուլի երիտասարդ տարիքին նշանաւոր դարձաւ իր քաջութեամբ: Զորս եղբայրները միասնաբար պայքարի դաշտ իջան իրենց հօրեղբօր դէմ եւ ի վերջոյ սպանեցին զայն 1846ին:

Ճաֆար Գուլի չորս զաւակներէն Հիւսէյն Գուլի իր քաջութեան եւ կարողութեան շնորհիւ մեծ հռչակ ձեռք ձգեց եւ պետական մակարդակի վրայ ճեղինակաւոր դեմք դարձաւ:

Հիւսէյն Գուլի խան ութ անգամ ամուսնացաւ եւ ունեցաւ տասներկու աղջիկ եւ վեց մանչ զաւակ. տղաքը՝ Իսֆանտիար (վերակոչուեցաւ Սամսամ Սալթանա եւ յետոյ ալ Սարտար Ասատ). Նաճաֆ Գուլի (վերակոչուեցաւ Սամսամ Սալթանա Բ.), Ալի Գուլի (Սարտար Ասատ Բ.). Ամիր Գուլի. Խուրոյ (տղայոց Պահատուր Տավիէ. յետոյ վերակոչուեցաւ Սարտար Արֆա եւ յետոյ ալ Սարտար Ջաֆար) եւ Եուսուֆ (վերակոչուեցաւ Իթիզատ Սուլթան եւ յետոյ ալ Ամիր Մուժահատ), բոլորն ալ պետական դեկավար դեմքեր դարձան: Աղջիկներէն ազդեցիկ եւ հզօր դարձաւ Պիպի Մարիամ. որ մեծ հեղինակութեան տիրացաւ ցեղախումբին եւ ամբողջ պախթիարներու քաղաքական կեանքին մէջ: Մեծ ազդեցութիւն ունէին նաեւ անոր առաջին երկու կիները՝ Պիպի Խանում, որ Տուրաքիներու Զարասանլո տոհմի Խաթիր Սուրխ ընտանիքէն էր. եւ Պիպի Մինիրիժան. որ Հիւսէյն Գուլիի հօր գարմիկին՝ Իլիաս խանի աղջիկն էր:

Նաստէտտին շահը. Հիւսէյն Գուլի խանի ցեղախումբային հզօր ուժը եւ հեղինակութիւնը տեսնելով. 1862ի աշնան ֆերմանի մը ղրկեց անոր զայն կոչելով պախթիարներու ւագիմ եւ տարեկան հինգ հարիւր թուման յոշակ հարկ վճարելու: Շահը երկրորդ ֆերմանի մը ղրկեց անոր 1863 Ապրիլին եւ երրորդ մըն ալ նոյն տարուան Սեպտեմբերին, որոնց հիմամբ զայն պատասխանատու նշանակեց շրջանի ապահովութեան, հանուպարիներու պաշտպանութեան, տուրքերն հաւաքելու եւ ըմբոստներ ձերբակալելու աշխատանքներուն մէջ:

Նաստէտտին շահը 1867 Դեկտեմբերին այլ ֆերման մը ղրկեց Հիւսէյն Գուլի խանին զայն հանչակելով պախթիար ցեղախումբերու իլխանին:

Հիւսէյն Գուլի Իլխանիի երկրորդ եղբայրը՝ Իմամ Գուլի խան կոչուեցաւ Հաճի Իլխանի եւ ցեղախումբին երկրորդ նզօր ուժը ու քոչերուն պատասխանատուն դարձաւ. ան վեց անգամ ամուսնացաւ եւ ինը մանչ եւ հօքը կամ ութ աղջիկ ունեցաւ: Տղաքը՝ Մոհամէտ Հիւսէյն (վերակոչուեցաւ Սարտար Մուֆխամ եւ յետոյ ալ Սիփանտար). Ղուլամ Հիւսէյն (վերակոչուեցաւ Շահապ Սալթանա եւ յետոյ ալ Սարտար Մուհթաշամ). Լութֆ Ալի (վերակոչուեցաւ Շուժաա Սուլթան եւ յետոյ ալ Ամիր Մուֆխամ). Ասպաս Գուլի. Սուլթան Մոհամէտ (վերակոչուեցաւ Մուհի Հումայուն եւ յետոյ ալ Սալար Աշրաֆ). Նասիր (վերակոչուեցաւ Սարտար Ժանկ). Ալի Ագպար (վերակոչուեցաւ Սալար Աշրաֆ). Մոհամէտ Ռըզա (վերակոչուեցաւ Սարտար Ֆաթհի) եւ Մահմուտ (վերակոչուեցաւ Հազիր Սուլթան), բոլորն ալ պետական. քաղաքական եւ զինուորական կարկառուն դեմքեր դարձան:

Հիւսէյն Գուլի խան ութ անգամ ամուսնացաւ եւ ունեցաւ տասներկու աղջիկ եւ վեց մանչ զաւակ. տղաքը՝ Մոհամէտ Հիւսէյն (վերակոչուեցաւ Սարտար Մուֆխամ եւ յետոյ ալ Սարտար Ջաֆար) եւ Եուսուֆ (վերակոչուեցաւ Իթիզատ Սուլթան եւ յետոյ ալ Ամիր Մուժահատ), բոլորն ալ պետական դեկավար դեմքեր դարձան: Ազջիկներէն ազդեցիկ եւ հզօր դարձաւ Պիպի Մարիամ. որ մեծ հեղինակութեան տիրացաւ ցեղախումբին եւ ամբողջ պախթիարներու քաղաքական կեանքին մէջ: Մեծ ազդեցութիւն ունէին նաեւ անոր առաջին երկու կիները՝ Պիպի Խանում, որ Տուրաքիներու Զարասանլո տոհմի Խաթիր Սուրխ ընտանիքէն էր. եւ Պիպի Մինիրիժան. որ Հիւսէյն Գուլիի հօր գարմիկին՝ Իլիաս խանի աղջիկն էր:

Նաստէտտին շահը. Հիւսէյն Գուլի խանի ցեղախումբային հզօր ուժը եւ հեղինակութիւնը տեսնելով. 1862ի աշնան ֆերմանի մը ղրկեց անոր զայն կոչելով պախթիարներու ւագիմ եւ տարեկան հինգ հարիւր թուման յոշակ հարկ վճարելու: Շահը երկրորդ ֆերմանի մը ղրկեց անոր 1863 Ապրիլին եւ երրորդ մըն ալ նոյն տարուան Սեպտեմբերին, որոնց հիմամբ զայն պատասխանատու նշանակեց շրջանի ապահովութեան, հանուպարիներու պաշտպանութեան, տուրքերն հաւաքելու եւ ըմբոստներ ձերբակալելու աշխատանքներուն մէջ:

Նաստէտտին շահը 1867 Դեկտեմբերին այլ ֆերման մը ղրկեց Հիւսէյն Գուլի խանին զայն հանչակելով պախթիար ցեղախումբերու իլխանին:

ՊԱՀԹԻԱՐՆԵՐՈՒ ԻԼԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՉԱՐՄԱՀԱԼԻ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Տուրաքի ցեղախումբի ղեկավարութիւնը տանձնելով՝ Հիւսէյն Գուլի խան. իր քաջութեան եւ կարողութեան շնորհիւ մեծ հռչակ ձեռք ձգեց եւ պետական մակարդակի վրայ ճեղինակաւոր դեմք դարձաւ:

Զարմահալի գիւղացիներ արտին պարարտանիւթ խառնելու պահուն

Հիւսէյն Գուլի Իլխանիի երկրորդ եղբայրը՝ Իմամ Գուլի խան կոչուեցաւ Հաճի Իլխանի եւ ցեղախումբին երկրորդ նզօր ուժը ու քոչերուն պատասխանատուն դարձաւ. ան վեց անգամ ամուսնացաւ եւ ինը մանչ եւ հօքը կամ ութ աղջիկ ունեցաւ: Տղաքը՝ Մոհամէտ Հիւսէյն (վերակոչուեցաւ Սարտար Մուֆխամ եւ յետոյ ալ Սարտար Ջաֆար) եւ Եուսուֆ (վերակոչուեցաւ Իթիզատ Սուլթան եւ յետոյ ալ Ամիր Մուժահատ), բոլորն ալ պետական դեկավար դեմքեր դարձան: Ազջիկներէն ազդեցիկ եւ հզօր դարձաւ Պիպի Մարիամ. որ մեծ հեղինակութեան տիրացաւ ցեղախումբին եւ ամբողջ պախթիարներու քաղաքական կեանքին մէջ: Մեծ ազդեցութիւն ունէին նաեւ անոր առաջին երկու կիները՝ Պիպի Խանում, որ Տուրաքիներու Զարասանլո տոհմի Խաթիր Սուրխ ընտանիքէն էր. եւ Պիպի Մինիրիժան. որ Հիւսէյն Գուլիի հօր գարմիկին՝ Իլիաս խանի աղջիկն էր:

Նաստէտտին շահը. Հիւսէյն Գուլի խանի ցեղախումբային հզօր ուժը եւ հեղինակութիւնը տեսնելով. 1862ի աշնան ֆերմանի մը ղրկեց անոր զայն կոչելով պախթիարներու ւագիմ եւ տարեկան հինգ հարիւր թուման յոշակ հարկ վճարելու: Շահը երկրորդ ֆերմանի մը ղրկեց անոր 1863 Ապրիլին եւ երրորդ մըն ալ նոյն տարուան Սեպտեմբերին, որոնց հիմամբ զայն պատասխանատու նշանակեց շրջանի ապահովութեան, հանուպարիներու պաշտպանութեան, տուրքերն հաւաքելու եւ ըմբոստներ ձերբակալելու աշխատանքներուն մէջ:

Նաստէտտին շահը 1867 Դեկտեմբերին այլ ֆերման մը ղրկեց Հիւսէյն Գուլի խանին զայն հանչակելով պախթիար ցեղախումբերու իլխանին:

ԱՐՀԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ

ԱՊԱԳԱՅԻ ԾՓԱՑՈՂ ՓԱՊՈՒՂԻՆԵՐ

Նորվեկիական ճարտարապետութիւնը այդ մարդին մէջ աշխարհի ամենէն աւելի ճարտուրեան բերող մասնագիտութիւններէն մէկն է ու անոր մղիչ ուժը երկրին աշխարհագրական յատուկ կարիքներն են. ինչպէս նաեւ՝ անոր ջուրերուն մէջ հարիւրներ կապի հակայ պահեստաններուն պիտոյքը:

Ներկայիս նորվեկիացի ճարտարապետներ կ'աշխատին արձանագրելու նոր նուաճում մը. աշխարհի առաջին բնդունակ ծփացող փապուղիին կառուցումը:

Նորվեկիոյ հանրային ճամբաներու պատասխանատու մարմինը կը ծրագրէ արեւմտեան Ռոկայամնա հանգիստի մէջ. Արտաւիկը Խաղաֆիոր ափ անցնող 1.4 Քմ. երկարութեամբ բնդունակ ծփացող փապուղի մը կառուցել:

Միջ սովորական բնդունակ փապուղիները ծովատի կամ գետի յատակը հատատուած կ'բլլան, բնդունակ ծփացող փապուղին (*Լա. Լճ. Թ.*) ջուրին մակերեսին ատկ ատկախուած կ'բլլայ եւ խարխուած՝ իր բնդունակ պիրէին մէջ:

Ծրագիրին պատասխանատու Հաւսվարա Էօպլիա կ'ըսէ, թէ մարդին կրնան վախնալ ճամի կառոյցի մը մէջ իւիճաշարժ դիտելու գաղափարէն, բայց ան կ'ըսէ ու պնդէ Արքիմեդեսի սկզբունքը. փապուղիին խոռոչային կարողութիւնը էր որ կ'ուզէ ծփալ ջուրին մը ճամի եւ ամբողջ հարցը ատոր մէջ կը կայանայ», կը շեշտէ ան:

Մասնագէտը կը յայտնէ, որ փապուղիին ծփացող կառոյցները անոր կրնան կարեւորութիւն ունենալ Անգլիոյ Քանալին միացնող նախագիծին մէջ:

Գաղափարը նոր չէ:

19րդ դարուն բրիտանացի երեսփոխան եւ ճարտարապետ Հաւսվարա Էյլմըն Իվանս շոգենաւերու համար Մանչեսթեր անցնող փապուղի մը պատկերը յղացած է: Ան կ'առաջարկէր ծովուն մէջ ծփացող «սնուցիչներու» վրայ գետնուած փապուղի մը կառուցումը: Ծրագիրը չէ բնդունուած այն մասնավորութեամբ, թէ անիկա պիտի պիտոյանար մեծ քանակով պողպատի:

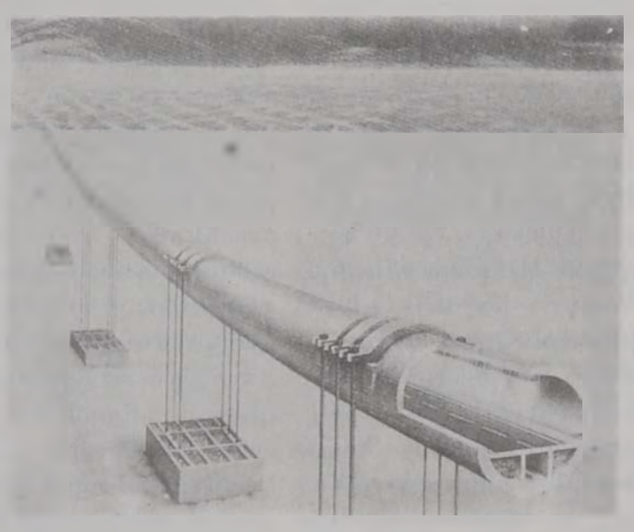
Նորվեկիոյ մեծ փորձառութիւն ունի ծփացող կամուրջներու շինարարութեան մէջ: Ան ունի աշխարհի մեծ Էկոկաֆիորտ անցնող 1.4 Քմ. երկարութեամբ բնդունակ ծփացող փապուղի մը կառուցել:

Միջ սովորական բնդունակ փապուղիները ծովատի կամ գետի յատակը հատատուած կ'բլլան, բնդունակ ծփացող փապուղիները (*Լա. Լճ. Թ.*) ջուրին մակերեսին ատկ ատկախուած կ'բլլայ եւ խարխուած՝ իր բնդունակ պիրէին մէջ:

Ծրագիրին պատասխանատու Հաւսվարա Էօպլիա կ'ըսէ, թէ մարդին կրնան վախնալ ճամի կառոյցի մը մէջ իւիճաշարժ դիտելու գաղափարէն, բայց ան կ'ըսէ ու պնդէ Արքիմեդեսի սկզբունքը. «Ջուրին մէջ գտնուող փապուղի մը ընթացքի է կարիք կայ հայեցք ուժի մը, որ կը համապատասխանէ տեղահանուած ջուրին»:

Պողպատեայ խողովակները կապուած են ջուրին յատակին վրայ հաստատուած, քանի մը թոն կշռող «տուփերու»: Խողովակները չեն կրնար դէպի վեր բարձրանալ:

Այս ծրագիրը շրջապատը անփոփոխ կը պահէ, սակայն անոր կիրարկումը շատ դժուար է չափազանց խորունկ վայրերու պարագային:

ՄՐԱՑՈՂ ՓԱՊՈՒՂԸՆԵՐՈՒ ԱԿՋԲՈՒՆՔԸ

Ընդծովեայ ծփացող փապուղիները պիտի կառուցուին ծովային մաշումին դիմացող յատուկ պողպատով մը:

Նկարին վրայ ցոյց տրուած փապուղին կ'օգտագործէ Արքիմետէսի սկզբունքը. «Ջուրին մէջ գտնուող փապուղի մը ընթացքի է կարիք կայ հայեցք ուժի մը, որ կը համապատասխանէ տեղահանուած ջուրին»:

Պողպատեայ խողովակները կապուած են ջուրին յատակին վրայ հաստատուած, քանի մը թոն կշռող «տուփերու»: Խողովակները չեն կրնար դէպի վեր բարձրանալ:

Այս ծրագիրը շրջապատը անփոփոխ կը պահէ, սակայն անոր կիրարկումը շատ դժուար է չափազանց խորունկ վայրերու պարագային:

ՆՈՐՎԵԿԻՈՅ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵԾ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԹԱՅԹԱԾ Է

Նորվեկիա մեծ փորձառութիւն ունի ծփացող կամուրջներու շինարարութեան մէջ: Ան ունի աշխարհի մեծ Էկոկաֆիորտ անցնող 1.4 Քմ. երկարութեամբ բնդունակ ծփացող փապուղի մը կառուցել:

Միջ սովորական բնդունակ փապուղիները ծովատի կամ գետի յատակը հատատուած կ'բլլան, բնդունակ ծփացող փապուղիները (*Լա. Լճ. Թ.*) ջուրին մակերեսին ատկ ատկախուած կ'բլլայ եւ խարխուած՝ իր բնդունակ պիրէին մէջ:

Ծրագիրին պատասխանատու Հաւսվարա Էօպլիա կ'ըսէ, թէ մարդին կրնան վախնալ ճամի կառոյցի մը մէջ իւիճաշարժ դիտելու գաղափարէն, բայց ան կ'ըսէ ու պնդէ Արքիմեդեսի սկզբունքը. «Ջուրին մէջ գտնուող փապուղի մը կարիք կայ հայեցք ուժի մը, որ կը համապատասխանէ տեղահանուած ջուրին»:

Պողպատեայ խողովակները կապուած են ջուրին յատակին վրայ հաստատուած, քանի մը թոն կշռող «տուփերու»: Խողովակները չեն կրնար դէպի վեր բարձրանալ:

Այս ծրագիրը շրջապատը անփոփոխ կը պահէ, սակայն անոր կիրարկումը շատ դժուար է չափազանց խորունկ վայրերու պարագային:

Օրինակ. Օսլոյի եւ Բրամադի մէջ իւիճաշարժներու ծառերը եւ աղմուկը:

ՀԷՕԿԱՖԻՈՐՏ ԾՐԱԳԻՐԸ

Աւելին աւելի բան տասնամեակ մը ի վեր կը ծրագրուի:

Մէկ միլիառ Բրան (136 միլիոն տոլար) արժեցիք կառոյցը առնէ պիտի տայ 13 հազար հոգիի Սթաւանկէր եւ երկրին այլ մասերը երթալու ատանց ետեւ գարձածներ: Ընդհանուր օրական 2500 իւիճաշարժներ պիտի գործածեն փապուղին:

Փապուղիին ներքին տրամագիծը 9.5 մեթր պիտի բլլայ ու աւելիա 25 մեթր ջուրին մակերեսին տակ պիտի տեղակուի՝ առիթ տալով, որ անոր վերեւ նաեւ անցնին:

Էօպլիա կ'ըսէ, թէ *Թիտան* իր համեմատաբար հանդարտ պայմաններով՝ երկայրկեանը 0.6 մեթր միջին հոսանքներով եւ 1.5 մեթր բարձրութեամբ ալիքներով՝ իսկայ վայրն է բնդունակ ծփացող փապուղիի մը նախատիպը կառուցելու համար:

Այս տարի մասնագիտացած բնկերութիւններու հետ պայմանագրութիւններ պիտի կնքուին կառուցային մանրամասնութիւնները ուսումնասիրելու համար. եւ վերջնական որոշում մը պիտի կայանայ 1999ին:

Էօպլիան նախատեսութեամբ կառուցումը կրնայ սկսիլ 2000 թուականին իսկ աւարտիլ 2002 թուականին:

ՆԱԵՒ ԱՅԼ ԵՐԿԻՐՆԵՐ

Նորվեկիան միակ երկիրը չէ, որ ուսումնասիրութիւններ կը կատարէ ընդունակ ծփացող փապուղիներու վերաբերեալ: Ասկի մաս 25 տարի է ի վեր Իտալիա կ'ուսումնասիրէ ծրագիրը ծփացող փապուղիի մը, որ անցնելով Մեսինայի նեղուցէն՝ Սիկիլիան եւ իտալական *պոր*»ին հարաւային ծայրամասը պիտի միացնէ:

Ճափոնի մէջ կ'ուսումնասիրուի Յոուֆմա ծոցին միջեւ Հոմայաս եւ Հոնշու կղզիները միացնելու գաղափարը: Հոմայաս կղզիին վրայ Ուչիուրա ծոցին մէջէն ցամաքային երկարութեան անցք մը կառուցելու եւ Թոնել եւ Բոսլ օդակայանները միացնող Օսաքա ծոցէն անցնող կապի մը հասատատման կարելիութիւնները:

Էօպլիա կը նախատեսէ, որ 2500 իւիճաշարժներ պիտի գործածեն փապուղին:

Փապուղիին ներքին տրամագիծը 9.5 մեթր պիտի բլլայ ու աւելիա 25 մեթր ջուրին մակերեսին տակ պիտի տեղակուի՝ առիթ տալով, որ անոր վերեւ նաեւ անցնին:

Էօպլիա կ'ըսէ, թէ *Թիտան* իր համեմատաբար հանդարտ պայմաններով՝ երկայրկեանը 0.6 մեթր միջին հոսանքներով եւ 1.5 մեթր բարձրութեամբ ալիքներով՝ իսկայ վայրն է բնդունակ ծփացող փապուղիի մը նախատիպը կառուցելու համար:

Այս տարի մասնագիտացած բնկերութիւններու հետ պայմանագրութիւններ պիտի կնքուին կառուցային մանրամասնութիւնները ուսումնասիրելու համար. եւ վերջնական որոշում մը պիտի կայանայ 1999ին:

Էօպլիան նախատեսութեամբ կառուցումը կրնայ սկսիլ 2000 թուականին իսկ աւարտիլ 2002 թուականին:

ՆԱԵՒ ԱՅԼ ԵՐԿԻՐՆԵՐ

Նորվեկիան միակ երկիրը չէ, որ ուսումնասիրութիւններ կը կատարէ ընդունակ ծփացող փապուղիներու վերաբերեալ: Ասկի մաս 25 տարի է ի վեր Իտալիա կ'ուսումնասիրէ ծրագիրը ծփացող փապուղիի մը, որ անցնելով Մեսինայի նեղուցէն՝ Սիկիլիան եւ իտալական *պոր*»ին հարաւային ծայրամասը պիտի միացնէ:

Ճափոնի մէջ կ'ուսումնասիրուի Յոուֆմա ծոցին միջեւ Հոմայաս եւ Հոնշու կղզիները միացնելու գաղափարը: Հոմայաս կղզիին վրայ Ուչիուրա ծոցին մէջէն ցամաքային երկարութեան անցք մը կառուցելու եւ Թոնել եւ Բոսլ օդակայանները միացնող Օսաքա ծոցէն անցնող կապի մը հասատատման կարելիութիւնները:

Էօպլիա կը նախատեսէ, որ 2500 իւիճաշարժներ պիտի գործածեն փապուղին:

Ընդծովեայ ծփացող փապուղիի կառուցման *թեքնիք* մը: Անիկա իր ծանրութեան պատճառով դէպի յատակ կ'ուղղուի: Սակայն զայն ջուրին մէջ պահող (եւ զայն յատակը) 7 հսկայ կազմածներ (ֆութպոլի դաշտի մը մեծութեամբ), իւրաքանչիւրը միւսէն 200 մեթր հեռաւորութեամբ, զայն ջուրին մակերեսէն 25 մեթր վար կը պահեն:

Այս *թեքնիքը* կրնայ օգտագործուիլ ինչ ալ ըլլայ ջուրին խորութիւնը, սակայն բնական տեսարանը բոլորովին չի պահպանուիր, որովհետեւ ծփացող կազմածները տեսանելի կը մնան:

ՄԵՍԻՆԱՅԻ ՀՍԿԱՅ ԿԱՄՈՒՐՋԸ

Սիկիլիան Իտալիոյ կապող ապագայ հսկայ կամուրջը կրնայ գործի լծուիլ 2006 թուականին

Սիկիլիան Իտալիոյ «պոր»ին միացնող մէկ այլ միջոցը հսկայ կամուրջի մը կառուցումն է: Իտալացիք 25 տարիէ ի վեր կ'երազեն այդ մասին:

Մեսինայի կամուրջը աշխարհի ամենէն երկար առկախ կամուրջը պիտի բլլայ: Անիկա Սիկիլիոյ Մեսինա քաղաքին մօտակայ ծովափէն պիտի երկարի Իտալիոյ Քալապրիոյ շրջանը:

3.37 քմ. երկարութեամբ կամուրջը, զոր պիտի կրեն 370 մեթր բարձրութեամբ սիւներ, կարողութիւնը պիտի ունենայ ժամական 200 քմ. արագութեամբ հովերու եւ... կորիկային ուժերի պայթումի մը դիմանալուն:

Միւս կողմէ, նկատի ունենալով, որ շրջանը ենթակայ է չարժերու, հսկայ կառոյցը պիտի չինուի այնպէս, որ մինչեւ 7.1 աստիճան ոլորքը ուժգնութեամբ չարժերու դիմանայ:

Անիկա ծովուն մակերեսէն 64 մեթր բարձրութեամբ պիտի կախուի աւելի քան մէկ մեթր տրամագիծով պողպատեայ յարերով:

Կամուրջը պիտի ընդգրկէ 12 ճամբաներ, կեդրոնական 2 երկաթուղիներ, որոնց իւրաքանչիւր կողմը՝ ինքնաշարժերու յատկացուած 4 ճամբաներ, եւ 2 այլ ճամբաներ՝ սպասարկութեան համար:

Կամուրջին ժամական պիտի անցնին 4500 ինքնաշարժ եւ օրական աւելի քան 200 չոգեկառք:

8000 միլիառ լիր (27.5 միլիառ Ֆրանք) արժելիք կամուրջին կառուցումը 8000 աշխատանքային ամիս պիտի տեւէ, եթէ պետութիւնը կանուխ յստակացնէ իր գործադրութեան:

Անիկա կրնայ բացուիլ 2006 թուականին, եւ կրնախատեսուի, որ կամուրջին պատճառով Իտալիոյ հարաւային գետին մեկուսացման վերջ տրուի եւ տնտեսութիւնը կարգին:

ԿԵՐՊԸՆԿԱԼ ԿԱՄՈՒՐՋՆԵՐ

Թեթեւ, դիւրին յանձնաձողով կերպընկալ կամուրջները չափազանց արագ կը կառուցուին: Անոնց միակ թերութիւնն այն է, որ առայժմ ինքնաշարժները գայն չեն կրնար գործածել:

Անգեայ Յուննիսին, Դանիոյ Քէօրինկ քաղաքին մէջ տասնեակ մը գործաւորներ երկու պիշերուան ընթացքին հաստատած են 10 թոն կշռող կերպընկալ հսկայ կամուրջ մը՝ 40 մեթր երկարութեամբ եւ 3 մեթր լայնքով, որ Ձուխլանտ թերակղզին Ֆին կղզիին միացնող երկաթուղիին վերեւ կ'երկարի:

Ֆայպըրլայն կամուրջը կարելի է կտրել փայերով, սակայն նաեւ երկու անիւներով (անոնք պահ մը կ'ուզեն՝ նոյնքան յարմար եւ օգտագործելի է մեծ կառուցումներու պարագային, որքան պողպատը կամ պիտոնը:

Կարգ մը ճարտարապետներ թերահաւատ կը մնան՝ ըսելով, որ ամրոցքութեամբ կերպընկալ գործածելով՝ անկարելի պիտի բլլայ մեծ կառոյցներ ունենալ:

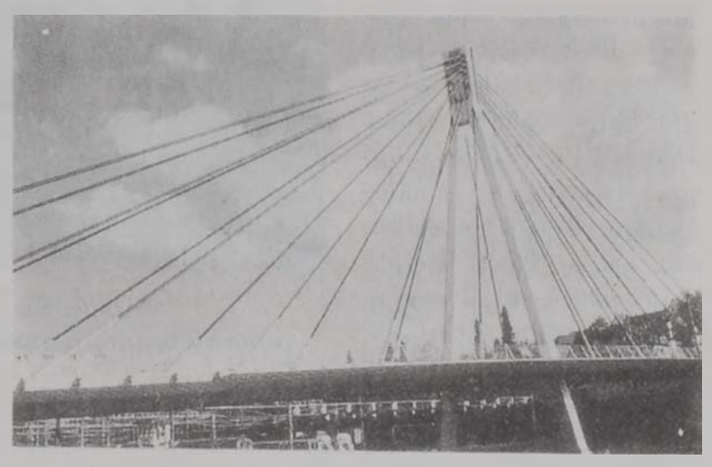
Այս կարծիքին կ'ընդդիմանան բրիտանական «Մաունսէլ» ընկերութեան մասնագէտները, որոնք 4 տարի առաջ Սկովտիոյ մէջ աշխարհի կերպընկալ ամէնէն մեծ կամուրջը կառուցած են:

Էպրրֆիլտի ծոցին կամուրջը 120 մեթր երկարութիւն ունի եւ 18 մեթր բարձրութեամբ երկուաշտարակներ, որոնք կը բարձրանան կեսի մը վերեւ:

ԻՆՉՈ՞Ւ ԿԵՐՊԸՆԿԱԼ

Այս նիւթը չ'ագդուիր անձրեւէն, սառոյցէն, աղէն եւ անոր հոգ տանելու աշխատանքները միայն գայն կեղեգիկ պահելու հետ կապուած են, կ'ըսեն մասնագէտները:

Ջուրս կամուրջներ ամրոցքութեամբ կերպընկալ են: Ջուիցերիոյ, Դանիոյ, Ճափոնի եւ Մ. Նահանգներ այսնորնիւթ արդէն կ'օգտագործեն:

Ջուիցերիոյ Սթորքենպուրկ կամուրջը

Կառոյցները պողպատեայ կառոյցներուն կէս ծանրութիւնը ունին, ինչ որ աւելի կու տայ արագ կառուցման առանց մեծ մեքենաներու օգտագործումին:

Աւելին. նախնական նիւթերը արտադրելու համար օգտագործուած ուժանիւթի մէկ չորրորդն է սովորական մետաղներու պատրաստութեան համար անհրաժեշտ ուժանիւթին:

Մակայն անոր ամրութիւնը պողպատին ամրութեան մէկ հինգերորդն է, այդ պատճառով ալ միայն հետիոտն եւ թեթեւ փոխադրակառքերով կարելի է անցնիլ կամուրջէն:

Ձարտարապետ Օուրնք Քուռնինկ կը բացատրէ, թէ 10էն 24 միքրոմեթր տրամագիծով ապակեայ միլիոնաւոր «մագեր» կը կեանդրանայ: «Ասիկա կերպընկալ կը կոչենք», կ'ըսէ ան:

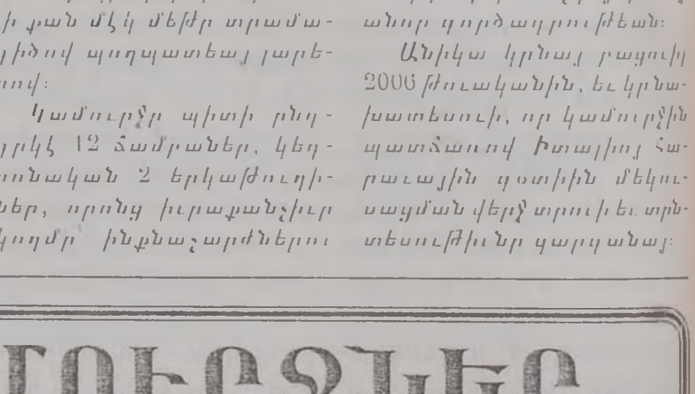
Անոր թերութիւններէն մէկը յոգնութիւնն է:

Մասնագէտ Միշել Փրա կը յայտնէ, թէ ամէն անգամ որ մարդիկ կամ փոխադրակառքեր անցնին կամուրջէն, անոր համար օգտագործուած նիւթը ձեւ կը փոխէ, նման՝ խաւաքարտի մը, զոր կը ծալլուի: Երկար ժամանակի վրայ անիկա կրնայ կոտրտիլ, կ'ըսէ ան:

ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԵԱՄԲ ԿԵՐՊԸՆԿԱԼ Է ԿԱՄՈՒՐՋՆԵՐ

Այսօր աշխարհի տարածքին չուրջ 30 պիտոնէ կամուրջներ կերպընկալով ամրացնուած են: Անիկա կը գործածուի իբրեւ պաշտպանող խաւ:

ԿԱՅՄԱԿԱԼԵՐՈՒՆ ՄԷՋ՝ ԲՆԱԾՈՒԽ

Կայմակալերը բաղկացած են թելերէ, որոնց իւրաքանչիւրը 5 միլլիմեթր տրամագիծով 241 զուգահեռ մանրաթելերէ բաղկացած է: Անոնք բնածուխով ամրապնդուած կերպընկալէ պատրաստուած են:

Ջուիցերիոյ Սթորքենպուրք (արագիլներու կամուրջը) բացուած է Հոկտեմբեր 1996ին: Անոր կայմակալերը, բնածուխէ մանրաթելերով ամրապնդուած կերպընկալէ կառուցուած են: Առաջին անգամ ըլլալով էր, որ նման արհեստագիտութիւն մը գործադրութեան կը դրուէր:

Այս գաղափարը յղացած է ճարտարագէտ Ուրս Մէյէր, 1980ական թուականներուն, նկատի ունենալով այս երեւոյթը, որ պողպատեայ կայմակալերը. յոգնութեան եւ մաշումին հետեւանքով, 20էն 30 տարին անգամ մը պէտք է փոխուին: Ան առաջարկած է բնածուխէ մանրաթելերով ամրապնդուած կերպընկալ թելեր գործածել:

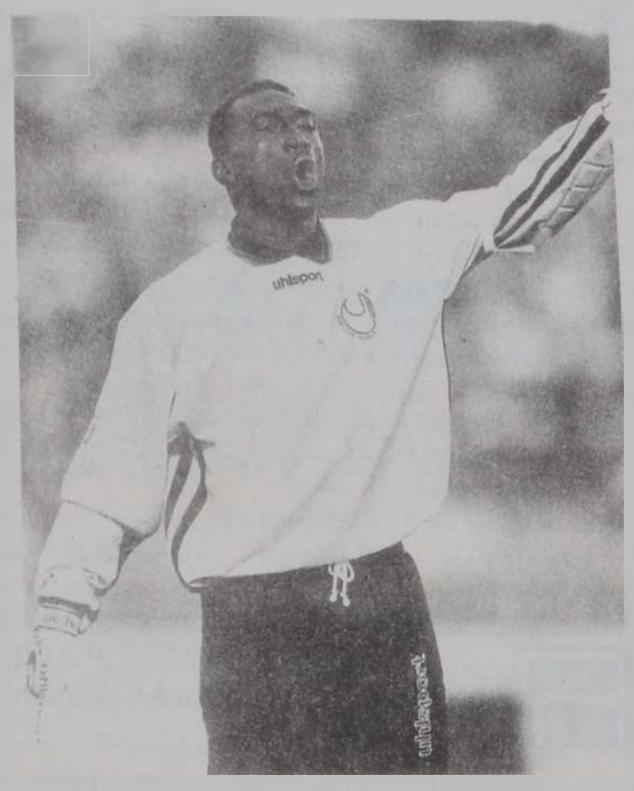
Պատրաստեց **Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ**

(*Օգտագործուած աղբիւրներ՝ «Ռոյթըրզ», «Պիւսին է Ուրլիր» եւ «Պիւսին է Վի»*)

Մարզական Մարզական

ՍՊԱՆԻՈՅ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ ԵՒ ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏ ՊԱՐՏՈՒԵՑԱՆ

Ժաք Սոնկո

Սպանիոյ ախոյեանութեան 22րդ հանգրուանի մրցումներուն, երկրին երկու հսկաները՝ Պարսելոնա եւ Ռէալ Մատրիտ պարտուած հեռացան իրենց մրցակիցներու դաշտերէն։

Պարապլուխի դիրքը գրաւող Ռէալ Մատրիտ 4-2 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Ռէալ Սոսիետատի դաշտէն (3րդ), կրելով այս եղանակի իր 3րդ պարտութիւնը։

Հակառակ անոր, որ Ֆերնանտոս Մորիենթէս 5րդ վայրկեանին նշանակեց հիւր խումբին եւ մրցումին առաջին կոյր, սակայն հիւրընկալ կագմր Նախքան Ակիսախապի աւարտը նշանակեց երկու կոյ 24րդ եւ 40րդ վայրկեաններուն։

Բ. կիսախաղր հագիւ սկսած Սոսիետատ կոյ մր եւս նշանակեց, սակայն 56րդ վայրկեանին պրագիլիացի Ռոպերթօ Քարլոս նշանակեց 3-2ի կոյր։ Քսան վայրկեան ետք սակայն արդիւնքր եղաւ ի նպաստ Սոսիետատի (4-2) եւ այդպէս ալ մնաց մինչեւ մրցումին աւարտր։

Անկլոմա՝ Իթէրի շապիկով

Այս պարտութիւնր այս եղանակին եղաւ Ռէալ Մատրիտի կրած ամէնէն ծանր պարտութիւնր։

Մրցումէն ետք Մատրիտի մարզիչ Ճուփ Հայնքէս րսաւ. «Ա. կիսախաղի դադարէն ետք ուշադրութիւն չդրինք, թէ Սոսիետատի մարզիկները ինչ կ'ընեն։ Զկրկնանք կեդրոնանալ մրցումին վրայ»։

Հակառակ իր այս կրած պարտութեան սակայն Ռէալ Մատրիտ կրցաւ երկու կէտ իր առաւելութիւնր պահել իր ոխերիմ թշնամիին՝ Պարսելոնայի վրայ, որ իր կարգին 3-1 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Տեփորթիւս Քորունայի դաշտէն։

Մրցում մր նուազ կատարած Պարսելոնա, 3րդ վայրկեանին իր բերդէն ներս կոյ մր ստացաւ, որուն հեղինակն էր Ֆրան Կոնսալես ան վերջին վայրկեանին կարմիր քարտ մր ստանալով դաշտէն վտարուեցաւ։

75րդ եւ 83րդ վայրկեաններուն Լա Քորունա 2 կոյ ալ նշանակեց։ «Պարսա»ի միակ կոյր նշանակեց Խուան Կառլոս Փորթիլլօ 63րդ վայրկեանին։

ՀՈԼԱՆՏԱ ՅՈՅՍ ՕՐԻՆ ՍՈՍԻԱԼԻ ԲԱԺԱԿԸ ՇԱՀԵԼՈՒ Է ՄԻԱՅ ՕՂՄԸՆ

Այաքս Ամսթերտամի դանիացի մարգիչր՝ Մորթըն Օլսըն, անցեալ չարաթ րսաւ, որ Հոլանտայի ֆութպոլի ազգային խումբր դժուար թէ կարենայ կարեւոր թեկնածու մր համարել 1998ի Մոնտիալին։

«Իւրաքանչիւր խումբ կրնայ ֆութպոլ խաղալ, սակայն հոլանտացիք դժուար, թէ ախոյեան դառնան։ Եթէ պատահի, որ անոնք ուզեն բաժակը չհրի, պէտք է ճամբր մրցումի րնթացքին չատ յաւ արդիւնք արձանագրեն, ինչ որ Մոնտիալի րնթացքին դժուար իրագործելի բան մրն է։ Մրցումի մր րնթացքին ճախող արդիւնք մր եւ ամէն ինչ կրնայ պատահիլ», կ'րսէ Օլսըն։

Ան իր խօսքր եզրափակելով կ'րսէ. «Հոլանտայի մէջ խումբերը կրնան կիրարկեն յարձակողական խաղաոճ մր, սակայն երբ ծանր խումբերու դէմ յանդիման կան, պատկերը կրնայ չդրուիլ եւ անոնք դժուարութիւններու պիտոյ կրնան դառնան»։

ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՄ ՀԱՒԱՍԱՐԵԼԷ ԵՏՔ, ՎԱՐՁԻՄ Ի ՎԵՐՋՈՅ ՏԵՂԻ ՏՈՒԱՒ ՓՈՐԹՈՅԻ ԴԻՄԱՑ

Լուի Պարոս

Փորթուգալի ախոյեանութեան 18րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարապլուխի դիրքր գրաւող Փորթօ, դժուարութեամբ պարտութեան մատնեց 16րդ դիրքր գրաւող Վարգիմր (4 - 3), որ մրցումի տեւողութեան կրցաւ երեք անգամ հաւասարացնել արդիւնքր։

Ցարդ անպարտելի միակ կագմր Փորթօ, այսպէսով արձանագրեց այս եղանակի իր 14րդ յաղթանակր, մինչ հիւր կագմր կրեց իր 4րդ պարտութիւնր։

Փորթոյի կոյերր նշանակեցին Նունս Քափուչօ (3րդ), Եուսկֆ Զիփս (44րդ) եւ Ռուի Պարոս (54րդ եւ 81րդ)։ Վարգիմ իր կոյերր նշանակեց 30րդ, 52րդ եւ 72րդ վայրկեաններուն։

2րդ դիրքը գրաւող Կիմարաէշ 2 - 1 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Աքատեմիքայի դաշտէն, առիթ տալով, որ իր անմիջական մրցակիցր Սփորթինկ Լիզպոն կէտերու տարբերութիւնր նուազեցնէ մէկ կէտի, իսկ Պենֆիքա (4րդ)՝ երկու կէտի։

Լիզպոն, որ կր հիւրընկալէր Ֆարենսէն, Փորթոյի նման դժուարութեամբ պարտութեան մատնեց իր հիւրը (3 - 2), երբ մրցակից կագմր երկու անգամ կրցաւ հաւասարեցնել արդիւնքր։

Օշհանս Քրուզ (7րդ՝ փենալթիով), Պէթօ Սեւերօ (42րդ) եւ Փաուլօ Ալիկս (88րդ) նշանակեցին լիզպոնեան կագմին կոյերր։ Ֆարենսէ իր կոյերր նշանակեց 27րդ եւ 75րդ վայրկեաններուն, Մանուէլ Ռամոսի եւ Հասան Նատէրի չնորհիւ։

Պենֆիքա 2 - 1 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Քամփոմաիորենսէի դաշտէն։ Էրվին Սանչէս (25րդ) եւ չեխ Քարէլ Փոպորսքի (86րդ) նշանակեցին Պենֆիքայի կոյերր։ Ժորժինիօ Սանթոս նշանակած չր Քամփոմաիորենսէի հաւասարութեան կոյր (52րդ)։

Իր կարգին, Պոաւիսթա 2 - 1 արդիւնքով յաղթականի վերադարձաւ Սեթուպալի դաշտէն։ Իոն Թիմոֆթէ (25րդ՝ փենալթիով) եւ Այու Քուամէ (69րդ) նշանակեցին Պոաւիսթայի կոյերր։

Ստորեւ՝ 18րդ հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները։

Ամատորա - Մարիթիմօ 1 - 1
Լէքա - Սալկէյրոշ 3 - 0
Սփորթինկ Լիզպոն - Ֆարենսէ 3 - 2
Աքատեմիքա - Կիմարաէշ 2 - 1
Սեթուպալ - Պոաւիսթա 1 - 2
Փորթօ - Վարգիմ 4 - 3
Ռիո Աւէ - Զաւէս 1 - 0
Պրակա - Պելենենսէշ 1 - 1
Քամփոմաիորենսէ - Պենֆիքա 1 - 2

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Փորթօ	46
2.- Կիմարաէշ	32
3.- Սփորթինկ Լիզպոն	31
4.- Պենֆիքա	30
5.- Ռիո Աւէ	28
.....	
10.- Պոաիսթա	18
17.- Զաւէս	11
18.- Պելենենսէշ	9

ՔԼՈՆ ՊՈԼ ՓՈՐԹՑՄՈՒԹԻ ՄԱՐԶԻՉ ՆՇԱՆԱԿՈՒԵՑԱՒ

Էլըն Պոլ

Անգլիացի միջազգային նախկին մարզիկ Էլըն Պոլ. որ 1966ին շահեցաւ Մոնտիալի բաժակը. անցեալ շաբաթավերջին նշանակուեցաւ Փորթցմուրի (Ա. դասակարգ) մարզիչ։

Օգոստոս 1966ին Պոլ լքեց Մանչեսթըր Սիթին. երբ ան որ կազմը փոխադրուեցաւ Ա. դասակարգ։ Ան ըսաւ. թէ կը մտադրէ վերջնականապէս հեռանալ ֆութպոլի աշխարհէն։ Սակայն այնպէս կը թուի. ան չ'ուզեր իր նախկին կազմը՝ Փորթցմուրը երեսի վրայ լքել։

1984էն 1989ին. ան Փորթցմուրի մարզիչն էր։ Անոր հետ էր. որ 1987ին անոր կազմը բարձրացաւ բարձրագոյն դասակարգ։

Ան նաեւ Ինկլէթըրի. Սթոքի եւ Սաութհէմբթընի ալ մարգիչը եղած է։

Փորթցմուրի նախկին մարգիչն էր Թերի Ճենուիք. որ երկու շաբաթ առաջ կորսնցուց իր պաշտօնը։

Էլըն Պոլ դժուարին պաշտօն մը ունի ստանձնելիք. որովհետեւ անոր կազմը կը գրաւէ ընդհանուր դասաւորման վերջին դիրքը։

ՎԻԷՅՐԱ ՆԿԱՏԻ ԱՌՆՈՒԱԾ ՍՊԱՆԻՈՅ ԴԷՄ ՄՐՑՈՒՄԻՆ

Ֆրանսայի ազգային խումբի մարգիչ Էմմ Ժագ իր կազմէն ներս առաւ Արսենալի միջնապահ Փաթրիք Վիէյրան, վայր՝ «Սթատ Տը Ֆրանս»ի դաշտին վրայ տեղի ունենալիք Ֆրանսա-Սպանիա մրցումին համար։

Ժագ մտահոգ է, որ Եուվենթուսի միջնապահ Տիտիէ Տեշան վիրաւոր ըլլալով այդ մրցումին պիտի չկարենայ մասնակցիլ։

«Հինգ անգամ Ֆրանսայի ազգային խումբին չապիկր կրած վիէյրա, միջազգային թէ ախոյեանութեան գծով մրցումներուն րնթացքին պէտք է սորվի իր անձր հակակշիռի տակ պահել եւ կայրանալով ոչ մարզավայել կեցուածք ունենալով դաշտէն վտարուիլ», կ'րսէ անոր մարգիչր՝ Արսէն Վենկէր։

Մարզական Մարզական

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԸ ԼՐՋՕՐԷՆ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ

Լիբանանի ֆութպոլի ախոյեանութիւնը 11 Յունուարէն ի վեր դադարի մէջ էր, երբ ելոյթի չունենալու յիգպատճառով մրցումները:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրացի 17 օրէ ի վեր լրջօրէն կը մարզուին երիտ. Գէորգ Մարտիկեանի եւ օգնական մարզիչ Յովիկ Մուկոֆեանի հովանաւորութեամբ:

Անոնք շատ յաւ ձեւով ֆիզիքական պատրաստութիւն կը տեսնեն, դրսէն հրաւիրուելիք երիտասարդներուն մրցումներուն, թիչ մը առկի զոհողութիւն կրելու համար:

Ծանրաբարձութիւն, վազք, մարձաւ ծովեզերեայ շրջանակներուն մէջ. այս բոլորը վարժահարթ գօրացուցիչ զորձ մարմիններուն 90 վայրկեան պարբերելու համար:

Այս շաբաթ, թիչ մը թերիներ եւ բարձրիր, արդէն զբաղը բոլոր կ'երթան ճիշդ ճամբան: Կը մնայ համակիրներուն թոյլատրելու, որ դիրքի նորոգում տալով կրկնուի ամբողջովին:

Նշենք, թէ այս շաբաթ, «Ազդակ» հարցազրոյց մը դիրքի ունենայ մարզիչ հայր. Գէորգի հետ: Հարցազրոյցը կը տեսնես յաջորդ օրինակին:

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ՊՈՒԼՋ - ՃԷՋ 94-101

Երէկ. Քարլ Մալոն եւ Եուրա Ճէկ իրագործուն մր կատարեցին. կորճախողած էին կատարել անցեալ տարի Էն. Պի. Էյ.ի աւարտականին՝ պարտութեան մատնել Մայքըլ Ճորտընի Շիքակօ Պուլզը՝ իր դաշտին վրայ:

Մալոն 35 կէտ եւ 11 *ոիպաունտ* ձեռք ձգեց եւ իր խումբը պարտութեան մատնեց Պուլզը 101-94 արդիւնքով: 2րդ անգամ ըլլալով էր, որ Շիքակօ իր դաշտին վրայ կը պարտուէր այս տարի:

Մայքըլ Ճորտըն 32 կէտ նշանակեց ի նպաստ Պուլզի, որ արեւմտեան շրջանէն խումբէ մը առաջին անգամ ըլլալով կը պարտուէր (իր դաշտին վրայ) Ճորտընի վերադարձէն ետք մօտ 3 տարի առաջ (Փետրուար 1995):

«Ճակաւին մեծ բան մը չեմ նկատեր այս յաղթանակը: Մասնաւոր կարեւորութիւն չունէր՝ բացի յաղթանակէն: Կրնաս իրաւամբ խօսիլ, երբ Պուլզին յաղթես *փլէյ-օֆֆ*ին: Անցեալ տարի ունեցանք այդ առիթը, բայց չկրցանք: Թերեւս այս տարի երբ մրցինք իրարու դէմ, այս մրցումը իբրեւ մղիչ ուժ կրնանք առնել», բսաւ Ճէֆ Հորնաչէք:

Կ'ատեմ պարտուիլ: Այժմ միտքս պիտի մնայ այս մէկը, որովհետեւ չենք ուզեր խումբ մը հոս գայ եւ մեզի յաղթէ: Այս մէկը անշուշտ կրնանայ մեր կերպովիս: Մեզի յաղթեցին մեր դաշտին վրայ, սյժմ պէտք է յաղթենք իրենց դաշտին վրայ», բսաւ Հորտըն:

Նշենք, թէ Եուբայի դաշտին վրայի մրցուար տեղի պիտի ունենայ 4 Փետրուարին:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական ֆունտ	32,70 - 33,70 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50,00 - 51,00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	4044.10 - 4048,15 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4996,65- 4500,75 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2143,10- 2147,40 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	413,86 - 417,90 լ.ո.
Սէուտական ռիալ	404,10 - 408,20 լ.ո.
Սմանեան ռիալ	3965,40 -3985,65 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	416,60 - 420,71 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	446,40 - 450,40 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2543,42 - 2547,63 լ.ո.
Գերմանական մարք	855,42 - 859,16 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորէն	759,77 - 763,96 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	253,28 - 257,75 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1035,16 - 1057,82 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	38,10 - 42,53 լ.ո.
Իտալական քուրոն	222.00 - 226.13 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	191,20 - 195,63 լ.ո.
Սպանական փեզէթա	10.30 - 10.37 լ.ո.
Թրքական լիրա	0.0065 - 0,0085 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2911,14 -2915,25 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	868.00 -872.00 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	12008 - 12012 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	480,50 - 489.40 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1520,50 - 1530,50 լ.ո.
Քանատական տոլար	1053,10 - 1057,88 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	1024,10 -1028,06 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	122,000 - 132,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	117,000 - 127,000 լ.ո.
Սմանեան մէկ ոսկի	97,000 -102,000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	525,000 - 535,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	13,500,000 - 14,000,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	301,73$ - 305,77 $
Մէկ օնս արծաթ	5,93 $ - 5,97 $

● ՍԱԼԻՏԷՐԻ ԲԱԺԱՆԵՔՈՒԹԻՒՆԸ

	Գինի Ա. ճշդում	Գինի Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	12 5/8	12 1/2
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	13 1/4	13 1/8

ԱԽՍՏՐԱԼԻՈՅ ԹԵՆԻՍԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ԱՂԱՍԻ ԵՒ ՔՈՅՑԸՐ ԴՈՒՐՍ ՄՆԱՑԻՆ

Երէկ, Աւստրալիոյ թենիսի բաց մրցաշարքի 8րդ օրն էր, օր մը որ դժբախտ եղաւ ունեցաւ Անտրէ Աղասիի համար:

Արդարեւ, Աղասի, որ մինչեւ 122րդ դիրքը նահանջած էր, բայց վերջերս վերադարձած էր իր նախկին օրերուն եւ գրեթէ վերատիրացած իր կարողութիւններուն, երէկ անակնկալ պարտութիւն մը կրեց ապանացի Ալպերթօ Պեռասլաթեկիէն 3-6, 3-6, 6-2, 6-3 եւ 6-3 արդիւնքով:

Մրցումը 2.5 ժամ տեւեց եւ 86րդ դիրքը գրաւող Աղասի յաղթանակի պատրագային բաւական հանգիստ ճամբայ մը ունէր մինչեւ աւարտական: Բոլորը կը ապասէին Սամփրաս-Աղասի աւարտական մը: Այդպէս ալ կը կարծէր, մանաւանդ երբ Աղասի 2 *սէթ* շահելով դէպի յաղթանակ կը սուրար: Այդ պահուն Պեռասլաթեկի սկսաւ: «Ան սկսաւ ռումբեր արձակել աջ ու ձախ», բսաւ Աղասի:

Պեռասլաթեկի որ Շաբաթ գիշեր 5 *սէթի* պէտք ունեցած էր դուրս ձգելու թիւ 2 Փաթրիք Ռաֆթերը, բնաւ յոգնութեան նշաններ ցոյց չտուաւ եւ կրցաւ 3 *սէթ* շահելով ըլլալ վերջնական յաղթականը: Պեռասլաթեկի քառորդ աւարտականին պիտի մրցի չիլիցի Մարչելօ Ռիոսի դէմ, որ դուրս ձգեց ֆրանսացի Լիոնէլ Ռուն (6-2, 4-6, 6-2 եւ 6-4):

Աղջկանց մրցումներուն թիւ 3 դասուած Ամանտա Քոյցըր 6-2 արդիւնքով յաղթելէ ետք սէթ մը, 6-4 եւ 7-5 արդիւնքով կրնանցուց 2 *սէթ* եւ տեղի տուաւ գերմանացի Անգէ Հիւպըրի առջեւ:

Թիւ 1 *թենիսմուն* Մարթինա Հինգիս (Զուիցերիա) 6-0 եւ 6-0 արդիւնքով հանգիստ յաղթանակ մը արձանագրեց Ինտոնեզիոյ Եայուք Պասուքիի դէմ եւ քառորդ աւարտականին պիտի մրցի ֆրանսացի Մարի Փիրսի դէմ, որ նոյն արդիւնքով դուրս ձգեց Հենրիեթա Նակիովան (Սլովաքիա):

Աղջկանց աւարտական մրցումին կը սպասուէր անցեալ տարուան աւարտականին կրկնութիւնը՝ Հինգիս-Փիրս: Բայց պէտք է ըսել, որ շատ գեղեցիկ մրցումը պիտի ըլլայ այս մէկը:

Ստորեւ՝ երէկուան մրցումներուն արդիւնքները.-

●ՏՂԱՔ

Ալպերթօ Պեռասլաթեկի (Սպանիա) - Անտրէ Աղասի (Մ.Ն.) 3-6, 3-6, 6-2, 6-3 եւ 6-3

Մարչելօ Ռիոս (Չիլի) - Լիոնէլ Ռու (Ֆրանսա) 6-2, 4-6, 6-2 եւ 6-4

Նիքոլաս Քիֆըր (Գերմանիա) - Կիյոմ Ռաու (Ֆրանսա) 6-3, 6-4 եւ 7-5

Նիքոլա Էսքիւտ (Ֆրանսա) - Թոմ Վուտպրիճ (Աւստրալիա) 7-6, 6-3 եւ 6-2

●ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Մարի Փիրս (Ֆրանսա) - Հենրիեթա Նակիովա (Սլովաքիա) 6-0 եւ 6-0

Արանցա Սանչէս (Սպանիա) - Այ Սուկիամա (Ճափոն) 6-2 եւ 6-4

Անգէ Հիւպըր (Գերմանիա) - Ամանտա Քոյցըր (Հար. Ափրիկէ) 2-6, 6-4 եւ 7-5

Սանտրին Թեսթիւ (Ֆրանսա) - Թամարին Թանասուկարն (Թայլէնտ) 3-6, 6-1 եւ 6-2

Մարթինա Հինգիս (Զուիցերիա) - Եայուք Պասուքի (Ինտոնեզիա) 6-0 եւ 6-0

Քոնչիթա Մարթինէս (Սպանիա) - Պարպարա Շէք (Աւստրիա) 6-3 եւ 6-3

ՏԱԽՈՒԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

●Պուրճ Համմուտ, «Հարպոյեան» շէնք, 7րդ յարկ, BLOC A., 77 քառ. մեթր տարածութիւն, քանի մեթրը 600 տոլար: Հեռ. 268018 եւ 03-680920:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տիկին Թագուհի Տեկիրմէճեան եւ զաւակները՝ Լարա եւ Սթիւ շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակից եղան իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝ ԿԱՐՊԻՍ ՏԵԿԻՐՄԷՆՃԵԱՆի մահուան սուգին:

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՆԱԻԱՀԱՆԳԻՍՏ

ՆՈՐ ԺԱՄԱՆԱԾ ՆԱԻԵՐ

ԱՆՈՒՆ	ՆԱԻԱՄԱՏՈՅՑ	ԲԵՌ (ԹՈՆ)	ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Էվիթէ	Տուա	1300 (քիմիական նիւթեր)	Լիպան Ֆրէխթ
Քարփաս	7	700 (երկաթ)	Ապու Ռըժէյլի
Աթինիըն Թիւտոր	Տուա	24592 (վառելանիւթ)	Մարքս
Պաւըր Մուսթաֆա -3	7	250 (արջառ)	Պըրժաուի
Պաւըր Սալամ	9	125 (արջառ)	Պըրժաուի
Համ Սայիտ -1	9	350 (արջառ)	Պըրժաուի
Մունա - Ս.	11	3970 (այլապան)	Մարիթիմ
Պէլ Սթրէյըըր	14	1624 (այլապան)	Սիմըն
Վիքթոր Պ.	10	625 (այլապան)	Ապու Ռըժէյլի
Ֆլաշ	8	6600 (կորեկ)	Շաար

ՄԵԿՆԱԾ ՆԱԻԵՐ

Էքիթէ Տուա, Սթրոնկ Թիմ, Զահէր -3:

ՍՊԱՍՈՒՈՂ ՆԱԻԵՐ

ԱՆՈՒՆ	ՄԵԿՆԱԿԷՏ	ԲԵՌ (ԹՈՆ)	ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Մ.Ֆ. Էվանթ	Փոր Սայիտ	550 (այլապան)	Քանշիփ
Ֆեա Ժէմըիք	Աղեքսանդրիա	1500 (այլապան)	Ս.Մ.Ա. Լիպան
Էժէր	Մարսէյ	2700 (այլապան)	Սի Լայն
Շիրին	Ռավին	2700 (այլապան)	Սի Լայն
Համ Ապտէ	Փոր Սայիտ	50 (բանջարեղէն)	Պաւըր
Ֆլոթպէք	Մերսին	749 (այլապան)	Քրաքիփրէս
Համա Ամինա	Օտեսա	2600 (երկաթ)	Սի Սթար
Զահէր	Սէթ	250 (արջառ)	Թամարա
Թրանշիփ -1	Լիմասոլ	450 (այլապան)	Պուլտոս
Սէլթիք	Ճիոթորս	2132 (այլապան)	Մըքքաուի
Ամպասատոր		1182 (այլապան)	Մըքքաուի
Ատրիաթիք Սթար	Իսթանպուլ	250 (արջառ)	Պըրժաուի
Ապտալլա	Թրիսթ	450 (այլապան)	Ֆարաոն
Քիլպա	Աղեքսանդրիա	2000 (այլապան)	Կլոպ
Շթիլ	Լիմասոլ	288 ինքնաշարժ	Մեսթ Քոնտօ
Իվան Տերպենեւ	Թրիփոլի	1300 (այլապան)	Ժապայիրի
Սթոքուիւել	Աղեքսանդրիա	1500 (այլապան)	Ժապայիրի
Փայոնիր	Լիմասոլ	1500 (այլապան)	Մեսիթերանիըն
Ֆրանչէսքա	Աղեքսանդրիա	4500 (այլապան)	Հաքիմ - Ռուքոլ
Թայկըր	Փոր Սայիտ	13000 (ցորեն)	Ինթերշիփ
Աուշիկոլ	Արժանթին		

Գ. ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԹԱՔԱՏՈՄ ԱՆՔՈՒՆ - Հ. Մ. Ը. Մ. ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ 3-1

Հ. Մ. Ը. Մ.ի Պուրճ Համուտի ֆութպոլի խումբը, Գ. դասակարգի ախոյեանութեան իր 3րդ մրցումին, 3-1 արդիւնքով անակնկալ պարտութիւն մը կրեց Թաքատոմ Անքունէն:

Արդիւնքը անակնկալ կր, որովհետեւ անիկա չի ցոյացներ մրցումին պատկերը: Հ. Մ. Ը. Մ. Պուրճ Համուտի տղաքը, չնորհիւ Ճորճ Աշճեանի, նշանակեցին մրցումին կուրը: Կիսախաղ չեղած Թաքատոմ նշանակեց հաւասարութեան կուրը:

Մրցումը, որ դռնիկակ կր մրցակից խումբի պատժուելուն պատճառով, տեղատարափ անձրեւին հետեւանքով հետզհետէ անհամ դարձաւ Բ. կիսախաղին եւ Նրժմկի պաշտին վիճակը ընաւ ի նպաստ Հ. Մ. Ը. Մ.ի տղոց չէր, որովհետեւ յաւ ֆիզիքական ունեցող մրցակից խումբին մարզիկները 2 կոլ եւս նշանակելով չահեցան մրցումը:

Յաջորդ մրցումը (Շաբաթ օր) անգամ մր եւս դռնփակ կ, որովհետեւ մրցակից Հիլալ Հարկի Նաամկ խումբն ալ կախակայուած կ:

Յուսանք որ Հ. Մ. Ը. Մ.ի տղաքը բարելաւելով իրենց խաղարկութիւնը յաղթանակ մր կ'արձանագրեն իրենց մրցակիցին վրայ:

«ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ» ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԵՌԵԼԻՔԻՆ

Կազմակերպութեամբ
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐՈՅՐ ՍԵՒԱԿ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ

Հովանաւորութեամբ՝ Զբօսաշրջիկութեան *նախարար*
ՆԻՒՌԼԱ ՖԱՓՈՒՇԻ

Նախագահութեամբ
ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՎԱՀԷ ԻԶՄԻՐԵԱՆԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԳԷՍ

Մ'երգէ
ՀՐԱՉ ԿԱՅԾԱԿԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 31 Յունուար 1998, երեկոյեան ժամ 8.30էն սկսեալ, Ինլալի շքեղ սրահին մէջ (Քսարա):

ՄՈՒՏՔ՝ 25 $

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ՄԱՀԱՃԱՐ

Տիկին Ֆլօր Կարապետեան
Տիար Նորայր Կարապետեան
Տէր եւ տիկին Գասպար Կարապետեան
Տէր եւ տիկին Մամիկոն Կարապետեան
Տէր եւ տիկին Ադկ Կարապետեան եւ գաւակունք
Տիկին Ագատուհի Տիմիճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Տարօն Կարապետեան
Տիար Վաչէ Կարապետեան
Տէր եւ տիկին Հրաչ Յակոբեան
Տիար Րաֆֆի Կարապետեան
Տէր եւ տիկին Օննիկ եւ Մելքոն Գարակէօզեան
եւ համայն ազգականներ կր գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, հօրեղբօր եւ հարագատին՝

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Հալէպ, 1923ին)

մահր, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 22 Յունուար 1998ին:

Յուղարկաւորութիւնր կատարուեցաւ Ուրբաթ, 23 Յունուար, կէսօրէ ետք ժամր 3.30ին, Հայկպի Մ. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ:

●Ներկայս ընդունիլ իրրեւ մահագր:

ՄԱՀԱՃԱՐ

Տիկին Արփինէ Փէյնիրճեան եւ գաւակր՝ Մովսէս
Տէր եւ տիկին Սեպուհ Տէր Սահակեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յարութիւն եւ Մարի Պէյլէրեան եւ գաւակունք
Տիար Վահան Աստուածատուրեան եւ գաւակունք
Լեւոնեան ընտանիք
Գուրուլեան ընտանիք
Քիւֆկեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կր գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, աներոջ, մեծ հօր, մօրեղբօր եւ հարագատին՝

ՎԱՐԴԳԷՍ ՓԷՅՆԻՐՃԵԱՆԻ

մահր, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 24 Յունուար 1998, Լոս Անճելըսի մէջ (Մ.Ն.), յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնր տեղի ունենայ Երկուշաբթի, 26 Յունուար, Լոս Անճելըսի մէջ:

●Ներկայս ընդունիլ իրրեւ մահագր:

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին ազգական տիկին Մարի Պէյլէրեանի բնակարանը. Ալտա Պէյ Պուլեւարի, նկատմամբ բնակարանի դիմաց, կէսօրէ. ետք ժամր 5էն վերջ:

«ԹԱՅԹԸԻՔ»Ի ՃԱՄԲՈՐԴՆԵՐԷՆ ԵՐԿՈՒՔԸ ՀԱՅԵՐ ...

վայրը մնաց մինչեւ առաւօտեան ժամը 8.30, երբ փնտուտուքը այլ նաւերու վստահելով ուղղուեցաւ դէպի Նիւ Եորք, իր հետ տանելով 705 վերապրողները:

Թէ ինչու այս երկու հայերը ուզեցին «Թայթանիք»ով ճամբորդել, այդ մասին յստակ տեղեկութիւններ չկան, որովհետեւ անոնք ապրականներ չունէին Նիւ Եորքի մէջ, ուր «Քարփաթիան»ն կայք հաստատեց եւ փրկուած ճամբորդներ միացան իրենց ընտանիքի պարապանեըուն:

Նաւուն պաշտօնեաները արձանագրած էին «Թայթանիք»էն փրկուած 705 ճամբորդներուն անուններն ու հասցէները, երբ անոնք նաւամատոյց հասան Ապրիլ 15ին: Արձանագրութիւններուն գանկին վրայ կար Նշան Գրիգորեանին անունը, սակայն երբեք յիշուած չէր, թէ ան ցամաք իջնելէ ետք Նիւ Եորքի մէջ ի նչ հասցէի ուղղուած էր:

Ահաւասիկ պատմութիւնը երկու արկածախնդիր հայերու, որոնք մտած էին աշխարհահռչակ «Թայթանիք» նաւը եւ ենթարկրուած անոր տխուր ճակատագրին:

ԱՐԱ ՔԷՔՃԵԱՆ
ՆՈՒԱԳԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՍՏ.

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԻԹՈՎ
ԲԱՑԱՌԻԿ ԶԵՂՉ
ՕՐԿԵՐՈՒ ԵՒ ԿԻԹԱՌՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

Հաւաք են արդէն 1998ի
ROLAND E14 հանրաճանաչ օրկերը
- Իւրաքանչիւր օրկ գնողին յատուկ պայուսակ:
Կը գնենք ու կը ծախենք ԳՈՐԾԱԾՈՒԱԾ օրկեր

Պուրճ Համուտ, Քաղաքապետարանի հրապարակ:
Հեռ. 01-261696 - 03-250518:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ 70 ԱՄԵԱԿ

Աննախընթաց գեղչ- վաճառք

Փոքրեր, Երիտասարդներ, եւ Ծերեր,
ժամադրուեցէք Համազգայինի Գրատուն
Մեծ գեղչ վաճառքին
12 Յունուարէն սկսեալ:
Առաւօտեան ժամը 7:30 էն
երեկոյեան ժամը 6:
**Անակնկալներ*
**Շաղոյեան մշակութային կեդրոն*
Պուրճ Համուտ : Հեռ: 01-583030

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ
«ՓԱԼԱՆՃԵԱՆ - ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ»
ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ

Տեղի կ'ունենայ Կիրակի, 1 Փետրուար 1998, առաւօտեան ժամը 10ին, Մադկաօրի Ճեմարանին մէջ:
Անդամներու ներկայութիւնը փափաքելի է:
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ARA TRAVEL
•ՕԴԱՆԱՒԱԶԻՆ ՏՈՄՍԵՐ
•ԳՈՅՔԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ՓՈԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
•ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐԱԳ ԱՌԱՔՈՒՄ

IATA
ARA TRAVEL, ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ,
ՆԱՄԱԿԱՏԱՆ ՇԷՆՔ,
ՀԵՌ. 584340 - 583916 ԵՒ 266594
FAX. 584340

ԱԶԴԱԿԻ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն՝ 258526, 260115 եւ 583026:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԿԻՆ ԴԵՍՊԱՆ Ե. ՄԵԼՔՈՆԵԱՆԻ

Լիբանանի մէջ Հայաստանի դեսպանութիւնը եւ նախկին դեսպան Ե. Մելքոնեանի այրին կը տեղեկացնեն, որ Լիբանանի մէջ Հայաստանի նախկին դեսպան ԵՐՈՒԱՆԴ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 1 Փետրուար 1998, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

PLAZA LIFT (ITALY)
ՎԵՐԵԼԱԿ
(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ)

Երկար տարիներու մեր մասնագիտութեամբ եւ փորձառութեամբ յանձն կ'առնենք նորոգել կամ վաճառել հին եւ նոր վերելակներ:

ՁԱԼՔԱ, ՀԵՌ. 03-255420 ԵՒ 03-810507

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

CIRCULAR

OF THE ARMENIAN RELIEF SOCIETY CENTRAL EXECUTIVE BOARD

ՄԱՄԼՈՒՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
PRESS RELEASE OF THE ARMENIAN RELIEF SOCIETY'S CENTRAL OFFICE
80 BIGELOW AVENUE, WATERTOWN, MA 02172

ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ
28, 29, 30 Մայիս, 1998, Երեւան, Հայաստան

Պոսթըն - Նկատի առնելով մերօրեայ լուրջ իրադարձութիւնները, իրենց դրական ու ժխտական երեսներով՝ Հայ Օգնութեան Միութեան Կեդրոնական Վարչութիւնը. նախապատրաստական երկարատեւ ծրագրումէ ետք, որոշած է այս տարուան 1998ի Մայիս ամսուն, Երեւանի մէջ կայացնել համահայկական հարցերու գիտաժողով մը՝ *«Հայաստան եւ Սփիւռք 21րդ Դարու Սեմին»* նիւթին շուրջ, մասնակցութեամբ սփիւռքահայ ու հայրենի մտաւորականներու: Ի մտի ունենալով Գիտաժողովը զբաղեցնող նիւթին այժմէականութիւնը եւ անոր շուրջ ներկայացուելիք որակաւոր վերլուծումներու անհրաժեշտութիւնը՝ ՀՕՄի Կեդրոնական Վարչութիւնը հարկ չի տեսներ շեշտելու այս բացառիկ Գիտաժողովին կարեւորութիւնը:

Այս առթիւ, Կեդրոնական Վարչութիւնը կը հրաւիրէ Սփիւռքահայ մեր հայրենակիցներէն բոլոր անոնք՝ որոնք կը փափաքին մասնակցիլ եռօրեայ Գիտաժողովին, միեւնոյն ատեն, երկու շաբաթ կեցութեամբ (25 Մայիսէն 7 Յունիս) շրջիլ ու ականատես ըլլալ հայրենի պետականութեան յառաջընթացը դէպի յուսալից ու համահայկակա՛ն տեսլականով հզօրացած ապագան:

ԳՐԱԻՈՒԱԾ ՕՐ

10 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1998

Լ.Օ.ԽԱՉ Ի «ԱՇԽԷՆ» ՄԱՄՆԱՃԻՒՂ Ի ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԿՈՂՄԷ

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ ՉԽԱՉԱՁԵԻԵԼ

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●Ֆարայա, Prince Hillի 2րջան, 3 սենեակ, գեղատեսիլ դիրք: Գին՝ 20.000 տոլար: Հեռ. 03-273990:

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ (ՏԱՄԱՆՈՎ)

●Պուրճ Համուտ, «Արմենիա» պողոտայ, CARINO կօշիկի վաճառատուն: Հեռ 01-259912 եւ 01 27 14:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱՖՀԻԼի մօտ

●ՆՈՒԱՁԱԳՈՑՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՑՆ խճամբ
●Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից,
Հեռ. 248238, 262221:

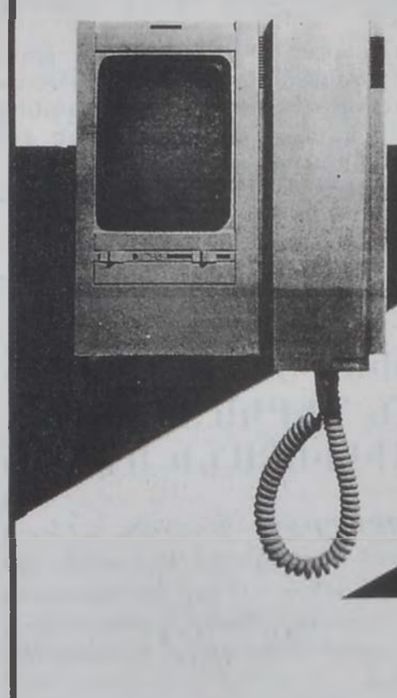
BOSS
HUGO BOSS

Semerjian
OPTICAL
Պուրճ Համուտ
«Արմենիա» պողոտայ
Հեռ. 260756 եւ 268657

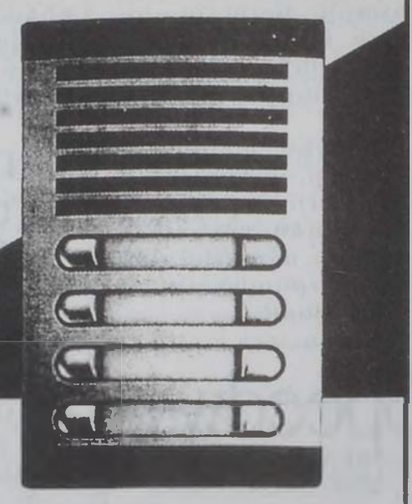

The most advanced technology of Audio and Video interphones with door-lock openers.

FERMAX
Made in Spain

- Elegant and compact design
-Infra - red detector CCD.
-100% weather proof
- 24 month warranty

GAS G. Ayanian & Sons
Dora, Tel: 255222/3/4/5/6 Cellular: (03) 627728/9
Gemayzeh, Tel: 447000 - 445429, Fax: (01) 265187 - 582357

☆ ՄԵՐ ԿԱՐԾԻՔՈՎ ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

ՀՈՒՍ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Երբ կ'ուզէք բարեփոխել ձեր կեանքը, նկատի առէք բոլոր անսակի հրեւոյթները ու առաւմնասիրեցէք առեղծուած նոր կացութիւնը՝ առանց կամայական վճռակամ արագութեան:

ՑՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Ձեր աչքերը բացէ՛ ու պահեցէ՛ ձեր շուրջը, ուր կայ անձ մը, որ ձեզի բարիք պիտի բերէ: Օրը հաճելի պահեր սահելու բոլոր տուեալները ունի:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Ձեր ուժերէն ու կարողութիւններէն վեր գործեր մի՛ սեւեռիք: Ձեր ուշադրութեան ենթարկէ՛ մարմնական որոշ խնդրոյութիւն մը կատարած է:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Շատ ազդու է՛ ու կարող՝ հեռաւորապէս պիտի կարենաք ներգնել օգտակար իւրաքանչիւր վայրկեանը շրմնչիչ գործերով, կարգ ու կանոնով: Դրամական շահ եւս ունիք:

ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Երէ մէկը ձեզի արգիլէ կերպարկելու ձեր աշխատելու ձեւը, կերպը, կրնայ անհամ վէճ մը առեղծուիլ: հեռաւորապէս եղէ՛ ուշադիր ձեր ելեւմտական կացին:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Երէ ոմանք ձեզ մղեն որոշում մը տալու՝ մի՛ անտարբերէ՛: Ժամանակ առէ՛ մտածելու այդ մասին, երէ ամէն ինչ յստակ չթեսնէ՛ք: Համոզուեցէ՛ք, ապա...

ԿՇԻՌ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Ձեր աշխատանքի կամ ապրելաձեւի միջոցը նեղ է, բայց անի գոյութիւն ունի: հեռաւորապէս բրէ՛ այնպէս, ինչպէս որ հանոյ է ձեզի:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Անհատական սմանչելի օր մը՝ աշխատելու համար: Պիտի մնաք առաջնակարգ դիրքի վրայ՝ յարգուելով բոլորին: Օրը շահաբեր է ամէն տեսակէտով:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Շատ տարուած է՛ տատղայնական հարցերով, կ'ուզէ՛ այս գիտութեան մասին նորութիւններ իմանալ: Բայց նախ ձեր չգիտցածը տարկեցէ՛ք, դիտրին բաներէ, եւ ապա՝ արտատոր գիտութիւնները:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Կրնաք պլպլէ՛ ձեր շահերը, ձեր իրաւունքները, շարունակեցէ՛ նոյն թափով, սակայն՝ շատ զգուշութեամբ, առանց փողոցը բմբռնելու:

ՄՕՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

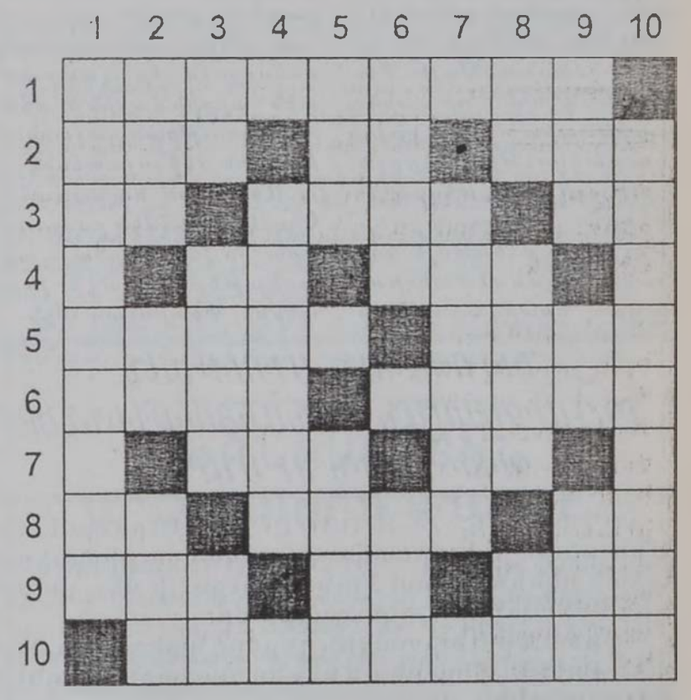
Ներուեալատան եղէ՛, ձեր ձեռքով բացէ՛ ձեր ճամբան, ապահովեցէ՛ ձեր մեծ ներշնչումներուն եւ ճակատագրի նշանակներուն: Օրը բարենպաստ է:

ՋՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Ձեր դերը տակի կարեւոր պիտի դառնայ յառաջիկայ օրերուն, եւ բերիւս գործի ուրիշ մարդի մը մէջ ճանաչ: Պատրաստ եղէ՛ աշխատելու:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3887

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Համատի, տարեկից:
2. Լիբանանի պետերէն - Ստեղծուածներ - Անդունդ:
3. Լեգուով մը ուչ - Խրտիլ - Ցուցական ածական:
4. Այրուբենէն - Որոշուած կին:
5. Վատ, կծուած - Դրամ:
6. Ձիու դարման - Արկախի հնավայրերէն:
7. Ահեակ - Տնկելի ոստ:
8. Ձայնակից տառեր - Հեղուկ, ծորելի - Ետին պարճած՝ մկր:
9. Հանդէս - Մայրատ պատկեր - Ձիւթ:
10. Կրօնաւոր ասպետ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Բոլորին յայտնի:
2. Տիգրան Օտեանի գրչանուն - Ցուցական ածական - Հաւատացեալ փողոսրդ:
3. Ձայնանիչ - Ձղջուկ - Ցուցական ածական:
4. Ընթեռնուլ:
5. Ջրային ստնաւոր մր - Մտածէ՛:
6. Մկնահարսնուկ - Շարունակ:
7. Տարակոյս, անվստահութիւն:
8. Արական ստար անուն - Մարմնի վրայ անջնջելի գրածագրութիւն - Նոյն կիրերը:
9. Ուրուր - Անձնական դերանուն - Քորչական ինքնաշարժներու վաճառանիչ:
10. Արական անուն

ԹԻՒ 3886

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Լ	Ե	Ի	Ո	Ն	Շ	Ա	Ն	Թ	■
2	Ա	Ր	Փ	■	Ո	Ո	■	Ն	Ա	Ղ
3	Կ	Կ	■	Ռ	Ա	Ֆ	Տ	■	Ր	Ա
4	Ո	■	Ա	Ն	■	Տ	Ա	Ջ	■	Դ
5	Ն	Ր	Ն	Ա	Կ	■	Լ	Ի	Ջ	Ա
6	Ա	Ր	Ա	Մ	■	Կ	Ի	Ս	Ա	Տ
7	Կ	■	Ն	Ո	Ֆ	■	Տ	Տ	■	Ա
8	Ա	Ճ	■	Տ	Ո	Կ	Ա	■	Է	Գ
9	Ն	Ա	Ֆ	■	Ր	Ա	■	Ո	Ր	Ի
10	■	Կ	Ո	Ր	Ի	Ջ	Ա	Ֆ	Ի	Ն

ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԻՐ ԸՆԴԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՅԱՅՏՆԵԼՈՎ

ԵԼՑԻՆ ՅԱՏՈՒԿ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ ՄԸ ՈՒՂԱՐԿԵՑ ՊԱՂՏԱՏ

Ռուսիա երկու մասնաւոր պատուիրակ մը ուղարկեց Պաղտատ՝ վերոյիշեալ չեչտելով, որ Իրաքի դէմ ջինուորական գործողութիւն մը անրնդունելի է։

Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւն մը կը նշէր, որ տագնապին առնչակից բոլոր կողմերը պէտք է պատասխանատու եւ հաւասարակշռուած կեցուածքով մօտենան հարցերուն՝ մեղմացնելու համար յարուցածութիւնը, ինչպէս նաեւ Մոսկուայէն կարեւորութիւնը բնականոն դարձնելու համար։

Ռուսիոյ Նախագահ Պորիս Ելցին՝ մտահոգ Իրաքի կացութեամբ, Պաղտատ ուղարկեց արտաքին գործոց փոխ նախարար Վիքթոր Փոսուվալիուքը, որուն պատուիրեց տագնապը լուծելու փորձ մը կատարել։

Փոսուվալիուք Իրաք կ'ուղղուէր այն պահուն, երբ արեւմուտքցի դիւանագէտներ եւ մեկնաբաններ հաւանական կը նկատեն, որ Արեւմուտքը զինուորական գործողութեան մը ձեռնարկէ Պաղտատի դէմ, որովհետեւ այս վերջինը կը շարունակէ ՄԱԿի քննիչներուն դիմաց փակ պահել նախապահանական կեդրոնները։

Ուաշինկթընի մէջ, ամերիկացի պաշտօնատար մը ըսաւ, որ նախագահ Պիլ Քլինթըն՝ չարաթավերջին ունեցած տեսակցութիւններուն լոյսին տակ, որոշեց իր դաշնակիցներուն հետ խորհրդակցիլ Իրաքի դէմ որդեգրուելիք կեցուածքին մասին։

Ուաշինկթըն եւ անոր գլխաւոր դաշնակից Բրիտանիա կը շարունակեն իրենց ուժերը կեդրոնացրնել Մոսկի մէջ՝ պատրաստ բլլալու համար որեւէ իրադարձութեան Ամերիկեան եւ բրիտանական երեք օդանաւակիրներ՝ աւելի քան 350 օդանաւերով եւ հարիւրաւոր հրթիռներով, կ'երթեւեկեն Մոսկի ջուրերուն մէջ։ Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան նախարար Ուիլիըմ Քոհէն անցեալ չարթուան ընթացքին յայտարարած էր, որ եթէ զինուորական գործողութիւն մը արդարացնելու համար։

Իրաքեան օրաթերթերը, իրենց կարգին, վերահաստատեցին, որ Պաղտատ պիտի չխոնարհի ամերիկեան ճնշումներուն դիմաց։

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԻՐԱՔ ԴԱՍԱԿՊԱՐՏԵՑԱ

Իրաք երկու պատապարտեց կինուորական գործողութեան մը ամերիկեան սպառնալիքներ, որոնք օրերստօրէ յաւելեալ թափ կը ստանան։

Մշակոյթի եւ տեղեկատուութեան նախարար Հուման Ապտուլ Խալէք յայտարարեց, որ Իրաք կը մերժէ ամերիկեան սպառնալիքներ՝ անպամմ մը եւս պահանջելով, որ պատժամիջոցները ջնջուին։ Ապտուլ Խալէք ըսաւ, որ Ուաշինկթընի քննութիւններու վճռո կ'օգտագործէ խուովութիւններ ստեղծելու եւ կինուորական գործողութիւն մը արդարացնելու համար։

Իրաքեան օրաթերթերը, իրենց կարգին, վերահաստատեցին, որ Պաղտատ պիտի չխոնարհի ամերիկեան ճնշումներուն դիմաց։

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՆԱԽԱԳԱՀ ԵԼՑԻՆ ՄԱՀԱՑՈՒ ԴԱՒ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԱՒԹԱԿՊԱԼՈՒԹԵԱՆ ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԵՆԷՆ

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔԼԻՆԹԸՆ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ ՎԱՐԿԱԲԵԿՈՒԱԾ

Մ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն երկու անգամ մը եւս հերքեց, թէ Սպիտակ Տան պաշտօնեայ Մոնիքա Լուինսքիի հետ սեռային յարաբերութիւն ունեցած է եւ կայն քաջալերած, որ երդումի տակ՝ ստէ այդ մասին։

Քլինթըն կարճ յայտարարութեան մը մէջ չեչտեց, որ իր դէմ ուղղուած ամբաստանութիւնները սխալ են, մինչ ան կը պատրաստուի Երեքշաբթի գիշեր (այս գիշեր) տարուան իր ամէնէն կարեւոր խօսքը արտասանելու Քոնկրէսին մէջ։

ՇԻՐԱՔ ՋՕՐԱՎԻԳ ՔԼԻՆԹՐՆԻ

Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաք երկու յայտնեց, որ Քլինթընի իշխանութեան դէմ կարելի չէ մարտահրաւէր ուղղել։ Ան ըսաւ, որ նախագահը իր պարտականութիւնները կը կատարէ։

ՔԼԻՆԹՐՆ ՄԱՂԱՂՅՈՒ ԿԵՐՊՈՎ ՎԻՐԱՒՈՐՈՒԱԾ

Եւրոպական օրաթերթերը երկու նախատեսեցին, որ նախագահ Քլինթըն մահացու կերպով վիրաւորուած պիտի բլլայ, նոյնիսկ եթէ յաջողի իշխանութեան կաւչած մնալ։

«Քլինթըն կրնայ իր պաշտօնը պահել, սակայն քաղաքականօրէն ան արդէն վերջացած է» ըսաւ գերմանական «Ֆրանքֆուրթըր Ռունտշաու» օրաթերթը։

Կարգ մը թերթեր մտափոխութիւն արտայայտեցին, թէ ամերիկացի դեկավարը կրնայ իր զինուորական ուժը Իրաքի նախագահ Սատտամ Հիւսէյնին դէմ դարձնել՝ ուշադրութիւնը իրմէ հեռացնելու համար։ Լիբանանեան «Տէյլի Սթար» թերթը ըսաւ, որ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան կարելիութիւնները քաջալերական չեն։

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՔԱՍԹՐՕ ԿԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԷ, ՈՐ ՀԱԻԱՏԱՐԻՄ ԿԸ ՄՆԱՅ ԻՐ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐՈՒՆ

ՊԱՊԸ ՎԱՏԻԿԱՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ

Յովհաննէս Պօղոս Բ. պապը երկու Վատիկան վիրապարծաւ ատարանէ եամ Բուպայի հիւպրիայ պատմական այցելութիւնը, որուն ընթացքին ինքնապատած էր կղզիին համայնավար կառավարութիւնը։

Բուպայի նախագահ Ֆիտէլ Քաստրօ Պերկոյին երեկոյեան ճաշ մը պատրաստելով բոլոր անոնք, որոնք մեծ յոյսեր կապած էին պապին այցելութեան, որուն միջոցով կը նախատեսէին ատապել համայնավար կառավարութիւնը։

Քաստրօ, որ կը խօսէր Հաւանայի օդակայանին մէջ, բաւ, որ ոմանք երազներ նիւսած էին, այլ երազները սակայն չեն իրականացած։ Քաստրօ շեշտեց, որ Վատիկան չունի, սակայն կը մերժէ խոստումներ։ Վատիկան յարատեւով մասին կ'ըսէ. ուրիշները, սակայն կառչած կը մնայ իր համոզումներուն եւ հաստատ կերպով կը պաշտպանէ իր սկզբունքները։

Իր այցելութեան ընթացքին, պապը պատապարտած էր Վատիկան եանկիզակ եասատատած *ամպարկոն*։ Վարդինալ Նկինգեցոյ պնդած էր նաեւ, որ Բուպայի իշխանութիւնները ազատ արձակեն եաղամական բանտարկեալները։

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԻՐԱՆՏԱ

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՔԱՇՈՒԵՑԱՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ)- Հիւսիսային Իրլանտայի բողոքական Եու.Տի.Փի. կուսակցութիւնը, որ վերջերս պատահած 3 սպանութիւններու պատասխանատուութիւնը ստանձնած ծայրայեղականներու հետ կապերուն, Երկուշաբթի օր հրաժարեցաւ խաղաղութեան բանակցութիւններու մասնակցելէ։

Անիկա ըսաւ, որ ուզի այն համոզումը, թէ կուսակցութիւնը պիտի փտարուի խաղաղութեան գործընթացէն, հետեւաբար անիմաստ է բանակցութեանց մասնակցիլ։

Կէրի Մըքմայքըլ չեչտեց սակայն, որ իր կուսակցութիւնը կը շարունակէ յանձնառու մնալ խաղաղութեան գործընթացին, որ մինուկնէն ի վեր 10 սպանութիւններով գնցուած է։

Նախապէս ԻՐԱՒ քաղաքական թեւին՝ Շին Ֆէյնի դեկավարը՝ Ճերի Էատմ Թափ տուած էր Բրիտանիոյ եւ Իրլանտայի վրայ ճնշումներուն, որպէսզի անոնք որոշում կայացնեն Եու.Տի.Փի.ի բանակցութեանց մասնակցութեան հարցին գծով։

ՓԱՐԻԶ

ԺՈՍՓԷՆ ԿԸ ՅՈՒՍԱՅ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԵԼ ԻՐ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՓԱՐԻԶ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ)- Ֆրանսայի վարչապետ Լիոնէլ Ժոսփէն, որուն ժողովրդականութիւնը մեծ նահանջ արձանագրած է հարցախոյզներուն մէջ, կը յուսայ, որ Երեքշաբթի օր (այսօր) հրապարակուելիք նոր օրինագիծը, որ կը վերաբերի աշխատանքային շաբաթուան կրճատումին, իր քաղաքական կացութիւնը պիտի բարելաւէ։

Կ'ակնկալուի, որ վիճելի օրինագիծը, որ ներկայ 39 ժամերէն 35 ժամերու պիտի կրճատէ աշխատանքային շաբաթը, աջակողմեան ընդդիմադրութեան կողմէ պիտի մերժուի, սակայն կառավարութիւնը կայն պիտի որդեգրէ իբրեւ հաւանական դարման անգործութեան բարձր համեմատութիւններուն։

Կիրակի օր լոյս տեսած նորագոյն հարցախոյզին արդիւնքները ցոյց տուին, որ Ժոսփէնի ժողովրդականութիւնը անցեալ ամիս 9 կէտի նահանջ արձանագրած է 42 առ հարիւրի իջնելով։

Երեքշաբթի օր (այսօր) անգործներու խմբակներ կը պատրաստուին ցոյցերու՝ իրենց յատկացուած օժանդակութեանց յաւելումի պահանջով։

ՀԱՒԱՔԵԿՉՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ ՊԱՅՔԱՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԷ ԱԼՃԵՐԻՈՅ՝ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՊՐԻՒՔՍԷԼ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ)- Եւրոպական Միութիւնը կոչ ուղղեց Ալճերիոյ, որ դադրեցնէ իր միջազգային օժանդակութեան դիմաց՝ պայքարելու համար ահաբեկչութեան դէմ, որ վեց տարուան քաղաքական տագնապին մօտաւորապէս 70 հազար կոչ խլած է։

Եւրոպական Միութեան արտաքին գործոց նախարարներուն կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւն մը Ալժէրի կառավարութենէն պահանջեց աւելի բաց քաղաքականութիւն մը որդեգրել՝ հաւանութիւն տալով արտաքին օժանդակութեան։ Նախարարները քաջալերեցին Ալճերիա-Եւրոպական Միութիւն կապերը՝ թելադրելով, որ ատոնք աւելի յաճախակի դառնան։

Արտաքին գործոց նախարարները խոստովանեցան սակայն, որ մեծ բան չեն կրնար ընել վերջ տալու համար Ալճերիոյ ջարդերուն, եթէ Ալժէրի կառավարութիւնը պատրաստ չբլլայ օժանդակութիւն ընդունելու։ Նախարարները չեչտեցին նաեւ, որ կարելի չէ օժանդակութիւնը պարտադրել Ալճերիոյ։

Եւրոպական Միութեան եռեակ պատուիրակութիւնը անցեալ չարաթ Ալճերիա այցելած էր եւ խորհրդակցութիւններ ունեցած բարձրաստիճան պաշտօնատարներու հետ։ Ալճերիոյ արտաքին գործոց նախարար Ահմէտ Աթաֆ, իր կարգին խոստացած է Լոնտոն այցելել խորհրդակցութիւնները չարունակելու համար։

Մինչ այդ, սպանութիւնները կը չարունակուին Ալճերիոյ մէջ, ուր անցնող քանի մը օրուան ընթացքին 47 հոգի սպաննուած է։

Թիարէթ նահանգին մէջ 20 գիւղացիներ մորթուեցան Շարաթէն կիրակի լուսցող գիշերուան ընթացքին։ Զոհերուն կարգին կին եւթը մանուկներ։

Ապահովութեան ուժերը անպամմ մը եւս կ'ամբաստանեն իսլամական գինեալները, աւելցնելով, որ գանոնք կը հետապնդեն։

●ԱԼՃԵՐԻՈՅ մէջ արգիլուած Իսլամական Փրկութեան Ճակատի աքսորական մէկ դեկավարը Երկուշաբթի օր կոչ ուղղեց Եւրոպական Միութեան երկիրներուն, որ վերջ տան Ալճերիոյ կառավարութեան տնտեսական եւ զինուորական ամէն տեսակի օժանդակութեանց։ Իսլամական դեկավարը պահանջեց նաեւ, որ Ի.Փ.Ճ.ի դէմ հաստատուած արգելքը վերցուի եւ անոր անդամները խօսքի եւ արտայայտութեան ազատութիւն ունենան։

ՓԱԿՄԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԻՆ ԳԾՈՎ

«ԲԱՐՕՐՈՒԹԻՒՆ»Ը ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

ԱՆԳԱՐԱ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ)- Թուրքիոյ իսլամական Բարօրութիւն կուսակցութիւնը իր փակման մասին Սահմանադրական ատեանին որոշումին հարցով խորհրդարանական քննարկում մը պիտի պահանջէ, յայտնեց Բարօրութեան բարձրաստիճան մէկ անդամ, Երկուշաբթի օր։

Երեսփոխան Սալիհ Քափտուղլու ըսաւ, որ ասիկա աւելի պիտի տայ բոլոր կուսակցութիւններուն, որպէսզի իրենց տեսակէտները արտայայտեն Թուրքիոյ մեծագոյն կուսակցութեան դէմ տեղի ունեցած անարդարութիւններուն մասին։

Սահմանադրական ատեանը 2 շարաթ առաջ հրահանգած էր Բարօրութեան փակումը՝ գայն ամբաստանելով երկրին աչխարհիկ կարգերուն վտանգ սպառնալու յանցանքով։

Արգելքի կօրու պիտի դառնայ միայն, երբ դատարանները ամրողջական գեկուցում մը պատրաստեն հարցին մասին եւ վճիռ արձակեն պետութեան պաշտօնաթերթին մէջ յայտ տեսնէ։

Ատեանին նախագահը՝ Կիւվէն Տինճմէն ըսաւ, որ գրաւոր վճիռը կրնայ պաշտօնաթերթին մէջ յայտ տեսնել փետրուար 10ին։

Բարօրութեան դեկավար Նեճմեթտին Էրպաքան շարաթավերջին յայտնած է, թէ իր կարծիքով խորհրդարանը պիտի մերժէ վճիռը։ Ան նախապէս յայտարարած էր, թէ որոշումին դէմ դատով մը Մարդկային Իրաւանց Եւրոպական Ատեանին պիտի ներկայանայ։

ՌՈՒՓԻՆ

ԵԼԵՒՄՈՒՏՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ ԿԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԻ ԿԱՇԱՌԱԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՑԱՆՔՈՎ

ԹՈՔԻՕ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ).- Ճափոնի ոստիկանութեան եւ նախարարութեան եւ երկու պաշտօնաթերթերու ձեռքբակալութեան Երկուշաբթի օր այն ամբաստանութեամբ, որ անոնք պրամատուներէ կաշառք ընդունած են։ Քայլը անոնց ներխուժումը կը եւ կատարածի պահակ կ'ապահովի եւ նախարարութեան եւ աղազան։

Թոքիոյի դեկավարի դատախազութեան գրասենեակին պաշտօնեաներէն 110 բնակիչներ իսուզարկած էին եւ նախարարութեան Թոքիոյի կեդրոնատեղիին եւ անոր պաշտօնատարներու տուներուն։

Առաջին անգամ ըլլալով կը, որ նախարարութեան պաշտօնի վրայ եղող պաշտօնատարներ ոճրային բնոյթի բնութեամբ թիրախ կը դառնան։

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
●ԽՈՐՈՎԱԾ ՀՆԴԻ
●ՏԱՊԿՈՒՈՂ ԳԱՏՆԱԼԱԽՆՁՈՒՐ
●ԽԱՀՇՈՒԱԾ ԲԱՆՋԱՐԵՂԷՆ (ԼԵԿԻՒՄՈՎՕԹ)
●ԱՂՅՈՒՍ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԱՐՁԱԿՄԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՍԿՍԻՆ 31 ՄԱՐՏԻՆ

ՊՐԻՒՔՍԷԼ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ).- Եւրոպական Միութեան ընդարձակման բանակցութիւնները պիտի սկսին Մարտ 31ին, Պրիւքսէլի մէջ, յայտնեց Բրիտանիա Երկուշաբթի օր։

Բրիտանիոյ արտաքին գործոց նախարար Ռոպին Քուք Ե. Միութեան մէջ իր պաշտօնակիցներուն յայտնեց, որ ընդարձակման գործընթացը Լոնտոնի մէջ, Մարտ 12ին ընթացքի մէջ պիտի դրուի՝ Եւրոպական խորհրդաժողովի մը կայացումով։

Անոր պիտի մասնակցին Ե. Միութեան անդամ երկիրներու վարչապետները եւ անդամակցութեան բանակցութիւններուն հրաւիրուած 11 այլ երկիրներու վարչապետները։

Յարդ Թուրքիա մերժած է խորհրդաժողովին մասնակցելու հրաւէր մը. Դեկտեմբերին, Ե. Միութեան դեկավարներուն կողմէ թեկնածուներու առաջին ցանկէն դուրս ձգուելէ ետք։

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՌՈՄ.- Սարտինիացի առեւանգողներ, որոնք Յունիսէն ի վեր իրենց մօտ կը պահեն հիւսիսային իտալացի գործարար Ճիւսեպփէ Սոֆֆիանթինին, անոր աջ ականջին մէկ կտորը ղրկած են Քանալէ 5 պատկերասփիւռի պետական կայանին։ Նոյեմբերին անոր ձախ ականջէն կտոր մը ընտանիքին ղրկուած էր։ Անոր փրկագին 10 միլիառ լիր (5.5 միլիոն տոլար) կը պահանջուի։

ՄԱՆԻԼԱ.- *Ֆիլիփիններու կեդրոնական պրամատան վարիչը երկու յայտնեց, որ կ'ակնկալէ, որ յառաջիկայ չարաթ գուիպերիական պրամատուներէ նախկին բռնատէր Ֆերտինանտ Մարքոսի կողմէ պահ դրուած 500 միլիոն տոլար գումար մը Ֆիլիփիններու կեդրոնական պրամատուն փոխանցուի։*

ՓԵՔԻՆ.- Այս ամիս հիւսիսային Չինաստանի մէջ տեղի ունեցած ուժեղ երկրաշարժ մը (6.2 ատիճան ռիխթըր) մեծ պատին կարգ մը բաժիններուն մէջ ճեղքեր յառաջացուցած է։

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՆԱԽԱԳԱՀ ԵԼՑԻՆ ՏԱԿԱՒԻՆ ՋՕՐԱՎԻԳ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻ ԲԱՐԵԿԱՐԳՉԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ).- Ռուսիոյ նախագահ Պորիս Ելցին, որ իր կառավարութիւնը քննադատած էր ըսելով, որ անիկա իր խոստումները չէ յարգած, Երկուշաբթի օր Ռուսիոյ տնտեսական շարք մը առաջադրանքներ ներկայացուց եւ անհատ նախարարներու յստակ պարտականութիւններ ճշդեց՝ զանոնք իրագործելու համար։

Առաջին փոխ վարչապետ Պորիս Նեմցով խոստացաւ, որ աղքատները օժանդակութիւն պիտի ստանան։ Ան մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնեց նաեւ, որ նախագահը տակաւին կը շարունակէ զօրավիգ կանգնիլ բարեկարգչականներուն։

Ան ըսաւ, որ Ելցին լաւատես է 1998ի տնտեսական վիճակին նկատմամբ։

Ելցին յայտնեց նաեւ, որ այս տարի կառավարութեան գործունէութիւնը իր անձնական խիստ հսկողութեան տակ պիտի պահէ։

ՄՈՍԿՈՒԱ ՊԻՏԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ՉԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆ ԸԼԼԱԼ ՏԱՃԻԿԻՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՏՈՒՇԱՆՊԷ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ).- Մոսկուա պէտք է չարունակէ կինուորական ներկայութիւն ըլլալ Տաճիկիստանի մէջ, որովհետեւ անոր ուժերը կը նպաստեն երկրին մէջ դիւրարեկ խաղաղութիւնը պահպանելու, ըսաւ Ռուսիոյ խորհրդարանի նախագահը՝ կենատի Մելեգնիով, Երկուշաբթի օր։

Ան կիրակի օր Տուշանպէ հասած էր եռօրեայ պաշտօնական այցելութեան մը համար։

Մելեգնիով ըսաւ, որ ռուսական ուժերը «միջտաճկական լուծումի մը որոնումի մէջ կայունութեան երաչխաւորն է»։

Ռուսական ուժերը խոչընդոտ կը հանդիսանան կառավարութեան եւ ընդդիմադրութեան միջեւ կինուորական նոր գործողութիւններու, չեչտեց ան։

Ռուսիա 9 հազար կինուոր կը պահէ Տաճիկիստանի մէջ եւ 14 հազար սահմանապահ կինուորներ՝ Տաճիկիստան - Ափղանիստան սահմանագիծին վրայ։

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԻՐԱՆՏԱ

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՔԱՇՈՒԵՑԱՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ)- Հիւսիսային Իրլանտայի բողոքական Եու.Տի.Փի. կուսակցութիւնը, որ վերջերս պատահած 3 սպանութիւններու պատասխանատուութիւնը ստանձնած ծայրայեղականներու հետ կապերուն, Երկուշաբթի օր հրաժարեցաւ խաղաղութեան բանակցութիւններու մասնակցելէ։

Անիկա ըսաւ, որ ուզի այն համոզումը, թէ կուսակցութիւնը պիտի փտարուի խաղաղութեան գործընթացէն, հետեւաբար անիմաստ է բանակցութեանց մասնակցիլ։

Կէրի Մըքմայքըլ չեչտեց սակայն, որ իր կուսակցութիւնը կը շարունակէ յանձնառու մնալ խաղաղութեան գործընթացին, որ մինուկնէն ի վեր 10 սպանութիւններով գնցուած է։

Նախապէս ԻՐԱՒ քաղաքական թեւին՝ Շին Ֆէյնի դեկավարը՝ Ճերի Էատմ Թափ տուած էր Բրիտանիոյ եւ Իրլանտայի վրայ ճնշումներուն, որպէսզի անոնք որոշում կայացնեն Եու.Տի.Փի.ի բանակցութեանց մասնակցութեան հարցին գծով։

ՌՈՒՍԻԱ

ԹՐՔԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԸ Կ'ԱՄՐԱՊՆԴԵՆ ԻՐԵՆՑ ԴԻՐՔԵՐԸ

ՆԻԿՈՍԻԱ, 26 (ՌՈՅԹԵՐ).- Կիպրոսի մէջ ՄԱԿի պաշտօնատարներ Երկուշաբթի օր հերքեցին այն տեղեկութիւնները, ըստ որոնց թրքական ուժերը կղզիին երկու մասերու բաժնող սահմանագիծին երկայնքին իրենց դիրքերը ամրապնդած են։

Անգարա Շաբաթ օր յայտնած էր, որ բողոք պիտի ներկայացնէ Ապահովութեան Խորհուրդին՝ կղզիին արեւմտեան ծովափին վրայ յոյն կիպրական խարիսխի մը կառուցման հարցով, զայն նկարագրելով իբրեւ «վտանգաւոր զարգացում» մը։

Կիպրոս յայտնած է, որ խարիսխը պիտի օգտագործուի միայն թրքական յարձակումի մը պարագային։

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. 258526 - 260115 - 583026 ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ
AZTAG TEL. 258526 - 260115 - 583026 E. MAIL : aztag@inco.com.lb FAX : 258529 P.O.BOX : 80860 BOURJ HAMMOUD
ازتاك : هاتف : ٢٥٨٥٢٦ - ٢٦٠١١٥ - ٥٨٣٠٢٦ فاكس : ٢٥٨٥٢٩ ص.ب : ٨٠٨٦٠ برج حمّود